ARISTOFAN-PASARILE
EUELPIDES – TRAGE-NADEJDE
PISTHETAIROS – PRIETEN-CREDINCIOS
SCLAVUL PUPAZEI
PUPĂZA
CORUL PASĂRILOR
UN PREOT
UN POET
UN TĂLMĂCITOR DE ORACOLE
METON-SURATORUL
UN SUPRAVEGHETOR
UN NEGUSTOR DE DECRETE
MAI MULŢI SOLI
IRIS
UN CRAINIC
UN UCIGAŞ DE TATA
CINESIAS, POET DITIRAMBIC
UN SICOFANT
PROMETEU
POSEIDON
UN TRIBAL
HERACLES

Scena înfăţişează un ţinut pustiu. În fund, stânci şi tufăsuri. La stânga, un arbore singuratic.

Din dreapta, dinspre cetate, intra doi atenieni: Euelpides-Trage-Nadejde şi

Pisthetairos-Prieten-Credincios, Primul are în mâini ogaiţa, celălalt o cioara.

EUELPIDES

(*către gaiţă*)

S-o ţin drept înainte, spre copac?

PISTHETAIROS

(*către cioara*)

Plesnire-ai!
(*către Euelpides*)
Cioara iarăşi cârâie!…
EUELPIDES
La ce mai tot umblăm în sus şi-n jos
Şi drumul căutându-l ne-omorim?…
PISTHETAIROS
Am ascultat de ea, şi-am tot umblat.
Aiurea, peste una mie stadii…
EUELPIDES
Eu m-am lăsat prostit de gaita asta
Şi mi-am tocit de mers şi unghiile…
PISTHETAIROS
Şi nici nu ştiu pe unde ne aflăm…
EUELPIDES
ai nimeri de-aici din nou în ţara?
PISTHETAIROS
Nu, nici Exekestid[1] n-ar nimeri!
EUELPIDES
Of!
PISTHETAIROS
Dar pe calea lui să umbli tu.
EUELPIDES
De vina-i plasararul philocrates1
N-a apus ci că aceste lighioane
Putea-vor şi ne ducia la Tereu[2]
Cel preschimbat în pupăză? Ne-a dat
O gaita, Tersalid[3]" pe-un obol.

---

[1] Un stain,care locuia la Atena si se dadea drept atenian
[2] Regele grec Tereu s-a casatorit cu o ateniana si din cauza infidelitatii lui a fost prefacut in pupaza
[3] Un atenian limbut,de altfel necunoscut

Şi trei oboli i-am dat de cioară; însă
Habar nu au, nu ştiu decât muşca…
(către gaita)
De ce-ai rămas un cască-plisc?
Sau vrei să ne mai porţi prin bolovani şi stanci?
Căci nu vedem pe-aicea niciun drum…
PISTHETAIROS
Pe Zeus Nu vedem nicio poteca
EUELPIDES
Dar poate, ştie cioara! Hai, să spună!
PISTHETAIROS
Pe Zeus! Cioara nu mai caraie. Cum caraia…
EUELPIDES
Dar despre drum?
PISTHETAIROS
Ea ştie
Să muşte doar, să-mi roadă degetele…
EUELPIDES
O, nu e-ngrozitor? Noi vrem să mergem.
La mania-ciorilor, şi-am ţi pornit.
Gata suntem… dar nu ştim care-i drumul…
Căci noi avem un beteşug, dar nu
Ca beteşugul tragicului Sicas[4]:
Deşi nu este cetăţean, el totuşi
Cu orice preţ, se zbate ca să fie…
Noi însă, preacinstiţi în trib şi-n gintă
Şi cetăţeni de baştină, fugim
De ţara noastră» ne-alungaţi de nimeni!
Noi ţara n-o urtml Şi nici nu spunem
Că ou-i destul de mare şi bogată.

[4] E vorba de poetul tragic Akestor

Că ne-ar snopi, cu gloabele pe toţi.
Deopotrivă… Greierii, pe ramuri.
O Iună-două cântă; – atenteni»
Purtaţi prin judecăţi, o viaţă ciută…
De-aceea µm pornit şi rătăcim
Cu oala asta, cu acest coş, cu mirtul.
Un loc tihnit catand, să ne-aşezam
Şi să trăim… Ne ducem la Tereu.
La pupaza, să spună: n-a văzut
Din zbor, o ţară bună pentru noi?
PISTHETAIROS
Asculta!
EUELPIDES
ce-i?
PISTHETAIROS
Îmi face semne cioara. Tot către cer…
EUELPIDES
Şi gaiţa-şi casei pliscul.
De parc-ar vrea s-arate nu ştiu ce!
Ce-ar fi să fie pe aicea pasari?
Şi facem larma şi aflam îndată!
PISTHETAIROS
Izbeşte cu genunchii-n stânci! începe…
EUELPIDES
Şi tu cu capul! Şi răsune locul
De două ori!…
PISTHETAIROS
Hai. ia o piatră…
EUELPIDES
Bine
(ia o piatră şi loveşte)
Ei. sclav!
PISTHETAIROS

Ce crezi ca pupaza e sclav?
60 Mai bine-ar fi să o strigam., pupu…
EUELPIDES
pupul Pupu! ma faci şi bat din nou!…
(*din* tufiş *iese* sclavul *Pupazei*)
SCLAVUL PUPAZEI
Ce-i? Cine-l cheamă pe stăpânul meu?
PISTHETAIROS
(*înspăimântat*)
Pazeste-ne Apollo! Vai, ce plisc!
(*De spaima Pisthetairos scapa din mâini gaita*.
Euelpides cioara; *amândouă zboară*)
SCLAVUL
(*înspăimântat* şi *el*)
Sunt prinzători de pasari. amândoi…
EUELPIDES
65 Suntem grozavi! Grăieşte mai frumos!…
SCLAVUL
(*veni*ndu-*şi în fire*)
O, veţi pieri!
EUELPIDES
Dac-am fi oameni…
SCLAVUL
Dar…
EUELPIDES
SUnt pasare din Libia! Îmi zice
Şi „Speriosul…
SCLAVUL
Minţi!
EUELPIDES
Nu vezi? De spaima
Ce am făcut. jos la picioare…
SCLAVUL

El?
PISTHETAIROS
70 Eu sunt fazanul, zis „Se scapă tot”!…
EUELPIDES
Dat tu, ce lighioana eşti? Nu spui?
SCLAVUL
Sunt pasare, dar sclav…
EUELPIDES
Ce, te-a răpus în lupta. vreun cocos?
SCLAVUL
O. nu! Dar când Tereu a-a prefăcut în pupăza.
75 A vrut să mă prefac în pasare
Şi să-l urmez…
EUELPIDES
Dar spune-mi. e nevoie
De sclavi şi pe la pasari?…
SLAVUL
uiţi? Tereu
A fost odată om…
Când vrea să guste
Sardele de Phaleron… fug, cu blidul…
80Cand vrea pasat, şi lingura, şi oala.
Dau fuga…
EUELPIDES
(printre rime)
zburătoare-trepadus…
Dar ştii un lucru?
Să-ţi chemi aici, stăpânul
SCLAVUL
Chiar acum
A aţipit, după o masă bună.
85 Cu mirt şi cu ţânţari…
EUELPIDES

Şi totuşi…
SCLAVUL
Ştiu.
Că se va supăra… Dar, pentru voi…
(*intra în tufiş*)
PISTHETAIROS
(*în urma pasarii*)
S-ajungi la mama ciorilor! Era
Să mor de spaimă…
EUELPIDES
Gaiţa mi-a zburat.
De frica…
PISTHETAIROS
Dobitoculc, fricos
90Mai eşti! De spaimă, ai scăpat-o…
EUELPIDES
Ce.
Tu n-ai căzut. scapand din mana cioara?
PISTHETAIROS
O! Nu! Pe zei!
EUELPIDES
Dar unde-i?
PISTHETAIROS
A zburat…
EUELPIDES
Deci, n-ai scăpat-o, o, voinicule?
PUPĂZA
(*dinăuntru*)
Deschide uşa… crângului, să ies".
(*Vine pe scena pupazafoartejumulita şi cu trei moturi în creasta*)
EUELPIDES
95 Pe Heracles! Ce lighioana-i asta?
Ce-s penele şi moţul cu trei creste?

PUPAZÀ
Cine mă-ntreabà?
EUELPIDES
Te-au trăsnit. se vede.
Cei doisprezece zei!
PUPAZA
Străini! Nu radeţi. Ci ma vedeţi aşa…
Căci om am fost
100 Cândva…
EUELPIDES
De tine radem?
PUPĂZA
Dar de ce?
EUELPIDES
De pliscul tău… ne pare-aşa ciudat!
PUPÀZA
Aşa mă pune-n tragedii Sofocle.
Când îl aduce-n scena pe Tereu!…
EUELPIDES
Tereu? eşti pasare. sau eşti… păun?
PUPĂZA
105 Sunt pasare…
EUELPIDES
Dar. und" ţi-s penele?
PUPĂZA
Am naparlit…
EUELPIDES
În urma unei boli?
PUPAZA
În timpul iernii, zburătoarele
Penele-şi schimbă şi le înnoiesc…
Dar voi ce sunteţi?
EUELPIDES

Muritori…
PUPĂZA
De unde?
EUELPIDES
De unde sunt corăbii falnice…
PUPĂZA
Sunteţi judecători?
EUELPIDES
Ba! Dimpotrivă.
Noi, îi urâm
PUPAZA
Atunci, aveţi şamanţa.
Mai bună?
EUELPIDES
Da, se afla. pe ogoare[5]…
PUPAZA
Şi ce nevoi v-au îndemnat încoace?
EUELPIDES
Si te-ntâlnim şi să-ţi vorbim…
PUPĂZA
Anume?…
EUELPIDES
Ai fost. şi tu. odată, om. ca noi.
Şi ai făcut şi datorii, ca noi.
Şi nu le-ai prea plătit la fel ca noi;
Te-ai prefăcut în pasare şi-ai dat
Ocol în zbor pământului şi marii!
Păţit eşti, şi le ştii. câte le ştie.
Şi pasarea, şi omul… Ne-ndrumează
Spre o cetate cu o lina bună.

[5] Poetul simpatizeaza taranii

Şi ne-odihnim pe moale, ca pe-o blana…
PUPĂZA
Mai mare ca cranaienilor[6]?
EUELPIDES
Mai mare nu dar mai cu rânduiala!
PUPĂZA
Ştiu… Una. cu regim aristocratic.
EUELPIDES
Nu! Sila mea de fiul lui Skellias[7]
PUPAZA
Atunci în ce cetăţi aţi locui?
EUELPIDES
Acolo unde relele mai mar!
Să fie cam acestea: dimineaţa
Să vie un prieten: O, pe zeus! Hai.
Fă-ţi iute baia! Şi copiiiaţi-l!
Am nunta cu ospăţ! Grabeste-te
Dacă nu vii acum, să nu mai calci
În casa mea când îmi va merge… prost…”
PUPAZA
Pe Zeus! Mari necazuri îţi doreşti!
(*Către pisthetairos*.)
Dar tu?
PISTHETAIROS
Mi-ar plăcea o cetate-n care
Pariatele cutarui feciorel.
Frumos. să-mi spună cu dojana
Mi-ai întâlnit, strălucitorule.
Băiatul, proaspăt îmbăiat, venind

[6] A atenienilor,Cranoos a fost un vechi rege legendar al Atenei
[7] El se numea Aristocrates si a jucat un rol politic pe vremea lui Aristofan

De la gimnaziu… Nu l-ai sărutat.
Nu i-ai chemat la tine, pipăindu-l…
145Ce fel de prieten eşti?”
PUPAZA
O mari necazuri…
O astfel de cetate, e pe-un ţarm
De pe la Marea Roşie…
EUELPIDES
N-aş vrea
S-aud de ţarmuri. şi mâi vad! corăbii
Din Salamina[8], aducând năpasti!
150 Dar. nu se afla una în Elada?
PUPAZA
O, cum şi nu? Va duceţi în Lepreos.
Cetate din Elida…
EUELPIDES
Dar mi-i scârba.
Căci e cetatea lui Melanthios[9]…
PUPAZAZA
Mai este. În Locrida. Opuntioi…
155 Acolo mergeţi…
EUELPIDES
Să ajung ca un
Opuntios[10]? Nici pe-un talant de aur!
Dar cum trăiţi în lumea păşarilor?
Căci tu ştii bine…
PUPAZA
Eşti dator întâi
Şi-ţi duci viaţa… fără bani în punga…

---

[8] Era o triere repede,care facea curse intre portul Pireu si Salamina
[9] Poetul tragic Melanthios era lepros
[10] Opuntios era orb

EUELPIDES
160 Poţi fi scutit de multe-nselaciuni…
PUPAZA
Mâncam doar alb susan, de prin grădini.
Şi mirt mâncam şi mac. şi minta creaţa…
EUELPIDES
Traiţi, deci ca la nunti**11**!…
PISTHETAIROS
E-he-hei!
Vad rosturi mari, în neamul pasaresc!
165De m-ascultati ajungeţi mari şi tari…
PUPAZA
Ce vrei să te-ascultam?
PISTHETAIROS
Şi nu zburaţi
Cu pliscurile larg căscate! Este
Prea ruşinos! De-ntrebi un uşuratic
Ce pasare e asta?" Teleas**12**
170 îţi şi răspunde: „O. ce uşuratic!
Nicicand nu sta-ntr-un loc, ca pasarea…
PUPAZA
Ne dojeneşti pe drept! Pe Dionysos!
Dar ce-am putea…
PISTHETAIROS
Să-ntemeiaţi un… stat!…
PUPĂZA
Ce stat să-ntemeiem, noi, pasarile?…
PISTHETAIROS
175 „Adevărat? O, ce cuvinte proaste! **13**

---

[11] Susanul se folosea la masa nuptiala,mirtul era fructul Afroditei,iar isma se intrebuinta la cununii

[12] Acest Teleas pare a fi fost un usuratic si un nechibzuit

Uită-te-n jos!…
PUPAZA
Mă uit…
PISTHETAIROS
Uita-te-n sus!…
— PUPAZA
Mă uit…
PISTHETAIROS
Sucește-ți gâtul!…
PUPAZA
Mi-l sucesc!
De mi-l scrantesc, mă procopsesc grozav…
PISTHETAIROS
Ei! Ce-ai văzut?
PUPAZA
Văzduhul… nourii…
PISTHETAIROS
180 Nu e acolo statul păsărilor?
PUPAZA
Zici… statul?
PISTHETAIROS
Cum şi zice… „loc de stat.
Cum toate trec prin el, noi îl numim
Văzduh: un loc de stat… De-l locuiți
Și-l întăriți, atunci i-ora tke. Stat…”
185 Stăpâni. veți fi. pe oameni şi lăcuste…
Din ziua-aceea. zeii vor răbda.
Şi vor pieri de foamea… meliană.[14]
PUPAZA

---

[13] Parodie a stilului tragic:versul e luat dintr-o tragedie necunoscuta
[14] In anul 416 insula Melos a fost asediata de atenieni si a capitulat din pricina foametei

Şi. cum?
PISTHETAIROS
Nu stă văzduhul între noari.
Şi între zei? Ce? Când pornim la Delphi.
Nu ne plecăm beoţienilor.
Să ne dea voie prin Beoţia?
La fel e şi cu jertfele şi zeii:
Plătesc, ei, zeii, vama păsărilor?…
Şi nu lăsaţi miresmele de coapse
Să treacă pe la voi! Nu-i statul lor…
PUPĂZA
O. pe reţele, ternă, şi pe laţuri!
Nicicând n-am auzit un plan mai bun!
Sunt gata să zidim cu tine-un stat.
Eu şi cu toate zburătoarele…
PISTHETAIROS
Dar cine le va spune planul?
PUPĂZA
Tu…
Căci eu trăind aici, le-am învăţat.
Pe – aceste necioplite, a grăi…
PISTHETAIROS
Dar cum o să le chemi?
PUPAZA
Uşor de tot…
Ma duc iar în tufiş! O să-mi trezesc
Din somn. privighetoarea; dup-aceea.
Le chem cu ea pe toate! auzind-o.
Să vezi cum au să vină la chemare…
PISTHETAIROS
O. nu mai sta. tu pasare-ntre pasari!
Aleargă. tot acuma. În tufiş.
Şi scoală-ne din somn privighetoarea!

(*pupaza intra în tufiş*)
PUPĂZA
(*din tufiş*)
Trezeşte-te. prietena mea scumpa.
Curând începeţi trilurile sfinte.
Prin care-l plângi. prin gura ta măiastră.
Pe-al nostru Itys jalnic! Tremuri-ţi
215 La glasul meu. acum, din pliscul galben.
Ecourile dulci ale cantarii.
Şi străbatand smilaxul[15] plin de umbră.
S-ajungă până în Olimp. la Zeus!…
Apollot cel cu pletele de aur.
220 Răspunde-va duioaselor cantări!
Sunand din alăuta lui de fildeş.
Porni-va dansul zeilor; din piepturi
Preafericite şi nemuritoare
S-or înalţa cantarile preasfinte…
(*se aude un cântec de flaut, semănand cu cântecul privighetorii*)
EUELPIDES
225 O Zeus preamărit. ce glas de farmec!
Ne-a îndulcit… tufişul, cu cântarea…
PISTHETAIROS
Asculta…
EUELPIDES
Ce-i?
PISTHETAIROS
Nu taci?
EUELPIDES
De ce să tac?…
PISTHETAIROS

---

[15] Un fel de arbust

Se pregăteşte pupăza, să cante…
(*canta pupaza*, *însoţita de flaut*)
PUPAZA
Epopopi popoi, popopopoi popoi.[16]
Io, io, ito, Ito…
Veniţi la mine, fraţi şi surioare.
Caţi va hrăniti pe câmpul ce cu grija
Îl ara şi îi seamănă taranii.
Voi, neamuri mii, ce orzul ciuguliţi.
Şi ciuguliţi în stol bobiţele.
Zburând de zor în dulce ciripit…
Şi voi, ce va ascundeţi printre brazde
Şi ciripiţi cu-atâta veselie:
Tio, tio, tio, tio, tio, tio!
Şi cate va hrăniti, în iedera
De prin grădini, şi vi hrăniţi în munţi.
Sau ciuguliţi măsline şi căpşune!
Zburaţi aici, în grabă, când va chem:
Trioto. trioto, totobrix…
Si cate-n Vai baltoase hapaiţi
Ţanţari înţepători, şi voi. ce staţi în vaile cu roua sau păziţi
Plăcutele livezi din Maratlion…
Şi tu. sfranciog. cu pana numai floare!
Veniţi şi voi. veniţi, nemţi, dragi pasari.
Ce-n stolurile largi, zburaţi. zburaţi.
Cu alcyonii[17] pe întinsul marii…
Veniţi, şi auziţi o veste mare!
Ne-am hotărât acum şi adunam
Vestitul neam al zburătoarelor.

---

[16] Cantecul pupezei cum il auzeau atenienii
[17] Pasari de mare

Cu lungi gramazuri! Va mărturiseses
Că ne-a venit de pe pământ un sol
Isteţ, cu planuri mari, neaşteptate.
Pentru şamanţa zburătoarelor!
Veniţi, veniţi, cu toatele, la sfat.
Aici. aici, aici, aici. aici…
Toro, toro, toio, toro, tix.
Chicabau. chicaba
Toro. toro. Toro. toro. lililix!…
PISTHETAIROS
Tu vezi vreuna?
EUELPIDES
Fa? Nu văd nimic!
Stau gura-casca şi mă uit în sus!…
PISTHETAIROS
O, mi se pare că s-a dus degeaba.
Să puie în tufiş, ca fluierarul!…
O PASARE
Torotix. torotix…
PISTHETAIROS
Ei. dragul meu. te uită… vine una…
EUELPIDES
Pe Zeus! Uite-o. „Ce. n-o fi păun?
PISTHETAIROS
Ne spune-ndata Pupaza…
(*Către Pupaza*)
Ce-i asta?
PUPAZA
Nu-i de pe-aici! E-o pasare de balta…
EUELPIDES
E roşie ca purpura, frumoasa-i…
PUPAZA
Te cred, doar e flaming…

EUELPIDES
(*către pisthetairos*)
Asculta…
PISTHETAIROS
Taci…
EUELPIDES
Priveşte-o… vine alta…
PISTHETAIROS
Vine alta.
Şi asta insa-i de prin alte ţări[18]…
E-o pasare ciudata, de prin munţi.
Şi este împărat al muzelor…
PUPAZA
Noi o numim persanul…
EUELPIDES
De-i persan.
Cum a zburat aici, fără camila[19]?"
PUPAZA
Hei… alta… însă asta poarta coif…
EUELPIDES
Dar asta? Ce, mai este-o pupăza?
PUPAZA
Cu o pupază, Filocle[20] a puit-o.
Si-i sunt bunic… E un fel de… Callias
Fiul lui Hipponic. şi Hipponic
Fiul lui Callias"…
EUELPIDES

---

[18] Hemistih luat din tragedia Tyro de Sofocle

[19] Grecii au cunoscut camila in timpul razboaielor medice de la inceputul sec. Al V-lea inaintea erei noastre.

Cocosul a fost adus in Grecia din Persia.

[20] Poet tragic,poreclit Ciocarlia;l-a plagiat pe Sofocle

E Callias?
O, cum a năpârlit…
PISTHETAIROS
E nobil, doar
Şi-l smulg cei sicofanţi… Femeile.
Il tot ciupesc, smulgându-i cate-o pana…
EUELPIDES
Văd alta, pe Poseidou! E pestriţă…
Dar cum îi spune?
PUPĂZA
O numim mâncăul…
PISTHETAIROS
Cum? alt mâncau, afar de Cleonym?
PISTHETAIROS
De-i Cleonym. cum de nu-şi zvârle coiful[21]?
EUELPIDES
Dar ce-a atâtea coifuri? Oare vin.
La alergări?
PUPAZA
O. nu! Cum carienii
Trăiesc pe creste, ele stau… sub creste…[22]
PISTHETAIROS
O. Poseidou! Ce multe s-au mai strâns!…
EUELPIDES
Ce nouri mari de pasari! pe Apollo!…
Abia mai vezi intrarea, de mulţime!
PISTHETAIROS
A… Potârnichea…

---

[21] Intr-o batalie,Cleonymos isi aruncase scutul si fugise.

[22] Carienii isi faceau locuintele pe inaltimi spre a fi la adapost.In textul original,este un joc de cuvinte greu de tradus:cuvantul grecesc lophos inseamna creasta(coif,inaltime)

EUELPIDES
Iată pitpalacul!...
PISTHETAIROS
Şi iată fluierarul...
EUELPIDES
Alcyonul...
Şi, după el...
PISTHETAIROS
Se vede-un... bărbier...
EUELPIDES
Cum, bărbieru-i pasăre?
pisthetairos
Sporgillos[23]
Nu-i bărbier?
PUPĂZA
...O bufnită...
EUELPIDES
Dar cine
E bufnita-n Atena[24]?
PUPAZA
...Iată, uliul
Eretele, botgrosul, ciocarlia.
Şi starcul. cucul, şoimul, lisiţa.
Vulturul, coţofana, ghionoaia.
Şi turturica, şoimul, vindireul[25]...
PISTHETAIROS
Noian...

---

[23] Sporgilos,cunoscut barbier din Atena

[24] Expresie proverbiala,asemanatoare cu expresia romaneasca:cine vinte pepeni gradinarului?La Atena erau destule bufnite.

[25] Multe nume de pasari citite de Aristofan,sunt traduse cu aproximatie,deoarece pasarile respective nu pot fi identificate.

EUELPIDES
Ce mierle…
PISTHETAIROS
Ciripesc, aleargă…
EUELPIDES
Primejdie?
PISTHETAIROS
Ce pliscuri…
EUELPIDES
Cum se uită…
CORUL PASARILOR
Ci-ci-ci-cine ne-a chemat? Şi unde-i?
PUPAZA
Eu sunt şi locuiesc aici. demult!
3 l5 Nu-mi pasaresc uşor consoartele!…
CORUL PASARILOR
Şi-şi – şi-şi ce veste ne aduci?
PUPĂZA
Vestesc, cuvânt obstesc, temeinic. drept.
Şi vouă preaplacut şi cu folos:
Au tras la mine doi bărbaţi isteţi.
320 Şi amândoi cu minte agera…
CORUL. PASĂRILOR
Dar spune-ne: de unde? cine? Cum?…
PUPAZA
Vi apun: sosesc din lumea omului…
S-au pripăşit la mine. mai nainte;
Sunt doi moşnegi şi au un plan măreţ…
CORUL PASĂRILOR
325Ai săvârşit greşeala cea mai mare?…
Ce-ai spus?
PUPAZA
Nu-ţi pierde firea…

CORUL PASĂRILOR
Ce-ai făcut?...
PUPĂZA
Sunt oameni ce iubesc viaţa noastră!"
CORUL PASARILOR
Şi-ai îndrăznit...
PUPAZA
O da! Şi-mi pare bine!
CORUL PASĂRILOR
Şi sunt pe-aici? Pe aproape?
PUPAZA
Ca şi mine...!
CORUL PĂSĂRILOR
O, vai! Am fost trădaţi! Şi ispăşim
Vreun păcat! El. cel ce ne-a iubit
Şi s-a hrănit pe câmpuri lângă noi.
A rupt cu obiceiul din străbuni.
Călcându-şi pasarescul sau cuvânt...
Cu viclesug momitu-ne-a. Întâi.
Apoi ne-a dat pe seama neamului
Nelegiuit, cel ce ne duşmaneste
De când suntem...
CONDUCĂTORUL CORULUI
Lăsaţi, pe mai târziu!...
Acum. să-i pedepsim pe-aceşti mosnegi.
Să-i sfârtecam de vii!...
PISTHETAIROS
Ne-am curăţat...
EUELPIDES
O, tu etti vinovat! De ce m-ai scos
Din lumea mea?
PISTHETAIROS
Ca să mă însoţeşti...

EUELPIDES
Ba. ca să-mi plângi, acuma, soarta cruda!…
PISTHETAIROS
Cum o să plângi. dacă ţi-or scoate ochii?
CORUL PĂSĂRILOR
Hai, în în! Sânţi şi navaliţi.
Loviţi, loviţi de moarte în vrăjmaşi împresurati-i cu aripile.
Cuprindeţi-i din toate părţile
Să-şi plânge soarta amândoi mosnegii.
Sa fie hrana pliscurilor noastre
Nu-i nour ţi nici munte păduros.
Nici mare-n spume unde să s-adcunda
De urmărirea pliscurilor noastre…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Nu şovăiţi! Ciupiti-i! Jumuliţi-i…
La flancul drept, treci căpetenie!…
EUELPIDES
Acum e-acum! Unde să fug?…
PISTHETAIROS
Nu stai?
EUELPIDES
Şi fiu făcut bucăţi?…
PISTHETAIROS
Dar poţi scăpa?…
EUELPIDES
O, nu ştiu ce să fac…
PISTHETAIROS
Să stăm pe loc!
Le-om ţine piept, cu oalele acestea.
EUELPIDES
La ce?

PISTHRTAIROS
N-o să ne-atace bufnita[26]…
EUELPIDES
Dar cum cu-atatea cangi deodată?
PISTHETAIROS
Frigarea-mplint-o-n dreptul tău…
EUELPIDES
Dar ochii?
PISTHETAIROS
Acopera-i. cu oala sau cu blìdul!
EUELPIDES
O. ce strateg!… Îl baţi pe Niceas[27].
Prin isteţime-n lupta!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Inaiate
Fiţi gata de atac. cu pliscurile!
Jupiti! loviţi! Întâi să-i apargem… oala!
PUPAZA
O. lighioane blestemate! Vreţi
Să sfâşiati bărbaţi nevinovaţi.
Cu soata mea-nrudiţi prin trib şi ginta?
CONDUCĂTORUL CORULUI
Prin noi pedepsi vrăjmaşi mai crunti?
O să-i crutam? Crutam mai bine lupii…
PUPAZA
Din fire ni-s vrăjmaşi, da-n gând prieteni
Şi ne-au adus folositoare sfaturi!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Cum pot veni la noi cu sfaturi bune

[26] Fiind pasarea-emblema a cetatii Atena,bufnita nu va ataca pe atenienii ocrotiti de o oala,facuta dupa arta si indrumarea zeitei Atena.
[27] Strateg atenian infrant in sicilia

Ei, ce ne sunt vrăjmaşi de când pământul?
PUPAZA
Deştepţii-nvaţa şi de la vrăjmaşii!
Primejdia o trece paza buni;
Prietenul te-nvaţă mai puţin no
Decat vrăjmaşul! Oare nu vrăjmaşii
Au îndemnat cetăţile să-şi facă
Şi ziduri mari. şi flote? Sfatul lor
Ne va scăpa avutul, pruncii, casa…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Să-i ascultam! Căci şi de la vrăjmaşi
Poţi învaţă un lucru înţelept…
PISTHETAIROS
(*către euelpides*)
Le-a mai trecut! S-o ştergem, pas cu pas…
PUPAZA
Aşa e drepţi să-mi faceţi, deci, pe plac…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Noi nu ţi-am fost potrivnice nicicand!…
PISTHETAIROS
S-au mai muiat, deci, lasa oala-n jos!
Cu sulița (adică cu frigarea).
Să străjuiţii în jurul armelor
Şi să pandim de lângă meterez.
(De după oală-adică), pentru că
Nu-i potrivit şi bine să fugim…
EUELPIDES
Dar dacă am pieri pe-aceste locuri.
Ne-ar îngropa pe undeva?…
PISTHETAIROS
O. da!
În cimitirul ce1 de la Olari.
Pe socoteala statului! Vom spune.

La toate căpeteniile noastre.
C-am înfruntat duşmanul şi-am murit.
La Orneai. În ţara pasarilor…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Vă poruncesc, intraţi la loc, în rânduri.
O, puneţi jos dorinţa de războiu.
Alături de manie. ca soldaţii!
Şi-i întrebam deci cine sunt, ce vor.
De unde vin, ce cauta pe-aici…
(*către pupaza*)
O, deci, asculta, Pupazo! Răspunde!
PUPĂZA
M-ai întrebat ceva? Ce vrei şi afli?
CONDUCĂTORUL CORULUI
De unde vin ţi cine sunt străinii?
PUPĂZA
Ei vin din înţeleaptă Grecie…
CORUL PASĂRILOR
Ascultă-mă: ce soarta i-a minat
Pana aici. pana la noi, la păsări?
PUPAZA
Dorinţa lor de a cunoaşte cum e
Viaţa, cum e traiul pe la pasări.
Precum şi hotărârea-amandurora
De a locui şi-a vieţui aici.
Cu patirile, până-n veşnicie…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Pupaza! Şi ce propuneri au?
PUPAZA
De necrezut! Peste închipuire!
CONDUCĂTORUL CORULUI
(*arătând spre pisthetairos*)
Şi afla el destul folos, în asta?

Cu noi şi stea mereu? Şi. stand aici.
Ne-or ajuta mereu şi biruim
Vrăjmaşii? Sti-vor oare şi-ţi iubească
Prietenii?
PUPĂZA
O, da! Căci mi-a vorbit
De fericiri grozave-n măreţie.
De-atatea fericiri de necrezut!…
Şi-i gata cu dovezi să întărească.
Precum ci-s ale noastre, toate, toate.
Tot ce vedem, cât pot cuprinde ochii.
Cât e de mare lumea şi de larga…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Dar oare nu-i atins de nebunie?
PUPAZA
Ba. e-un moşneag grozav de înţelept!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Şi are-n cap măcar un pic de minte?
PUPAZA
E mai şiret ca vulpea, şi-i isteţ.
Şi e viclean, dibaci, cum nu se afla…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Şi-l auzim. Să spună ce voieşte!
Când te aud graind aşa, ma simt
Ca parca am aripi. şi parca zbor…
PUPAZA
(*către cei doi sclavi*)
Veniţi încoa! Luaţi armura asta
Şi aţirnaţi-o lângă pirostrii!
Să fie cu noroc!
(*către pisthetairos*)
Arata-le
Şi spune-le de ce le-am adunat…

PISTHETAIROS
Ha nu le spun nimic, pannu se jura.
Ca maimuţoiul-cuţitar[28]. cu soaţa-i.
Ca nu mă musca, nu mă găuresc.
Şi nu mă trag de boaşe…
EUELPIDES
O nu… nu…
PISTHETAIROS
Altfel, nu poţi Nu vreau să-mi scoată ochii!…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Ma învoiesc!
PISTHETAIROS
Te legi cu jurământ?…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Ma jur să-nving cu votul tuturor
Arbitrilor şi privitorilor!
PISTHETAIROS
Aşa să fie!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Dacă-mi calc cuvântul.
Să am un vot mai mult de jumătate!…
PUPĂZA
Deci, ascultati noroade pasaresti!
stenii să-şi ia armele să plece
La vatra! Să citească pe tabliţe
Poruncile ce le voi da la vreme…
CORUL
Viclenie-n veci şi-n toate felurile.
E firea omeneasca! Dar vorbeşte.
Căci poate vezi la noi vreun lucru bun.

[28] E vorba de un oarecare Penetios,poreclit maimutoiul,un cutit mic si urat

Sau poate vezi la noi vre o virtute.
Ce n-o vedem cu slaba noastră minte!
Deci spune tot ce-i nimerit să spui.
Căci binele ce tu ni-l vei aduce
Va fi n folosu-ntregii noastre obştii!…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Deci. fii inimos, şi ne spune ce planuri te-adusera-ncoace!
Hai, da în vileag ce gândeşti!
Căci noi nu vom calca cei dintâi jurământul!…
PISTHRTAIROS
O vreau din suflet! Mi-i discursul gata
De mult, şi-i vremea să-l frământ! Un sclav
S-aducă o cununa! Toarne-mi altul
Apa pe mâini mai repede…
EUELPIDES
Dar ce.
Ne aşezam la masa?
PISTHETAIROS
O, pe Zeus!
De atâta vreme caut un prilej
Să le rostesc o vorbi înţeleapta
Să le înmoi la inimi, căci sufăr
Îngrozitor, ştiindu-le c-au fost.
Cândva, stăpâne…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Ele? Cum? Şi". unde?
PISTHETAIROS
Stăpâne. peste toate! Peste mine.
Şi peste tine… chiar şi peste Zeus;
Căci zămislite-aţi fost chiar înainte
De Cronos şi Titani; sunteţi mai vechi
Decât pământul!
CONDUCĂTORUL CORULUI

Cum? Decât pământul?
PISTHETAIROS
Jur. pe Apollo!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Nu ştiam, pe Zeus!…
PISTHETAIROS
Eşti un neştiutor! Şi, pe deasupra.
Nepăsător! Citindu-l pe Esop.
Aflai că înainte de orice.
Pe lumea asta fost-a Ciocarlia!
Aflai, citind, cum tatăl Ciocarliei.
Murind de bătrâneţe şi de boala.
A stat întins cinci zile ne-ngropat
Căci pe atunci nu se afla pământ!
Şi ca să iasă din încurcătură
S-a hotărât, sărmana Ciocarlie.
Şi l-a-ngropat în… căpăţana ei!
EUELPIDES
Deci putrezeşte la… Căpăţaneni![29]
PISTHETAIROS
Fiind deci zămislile pasarile.
Mai înainte de pământ şi zei.
Nu li se cade să preia domnia?
EUELPIDES
O fi, precum ai zis! Dar, pe Apollo!
Cum o să lase Zeus, stăpânirea.
Ciocănitoarei. chiar de are plisc?
PISTHETAIROS
Aveai dovezi ca-n vremuri vechi, nu zeii

[29] Capațâna era numele unui demn atenian.Poate exista si un cimitir cu numele Capațâneni

Erau stăpâni. ci zburătoarele!
Dovadă e cocosul! Nu domnea.
Peste persani, năprasnic, înainte
De Megabazi[30] şi Dariei? De-atunci
O lume-i spune. pasăre persană”!
EUELPIDES
De-atunci păşeşte mândru şi semeţ.
Ca Regele cel Mare! Singur el.
Între atâtea neamuri păsăreşti.
E înzestrat şi-şi poartă cu mândrie
Crestată şi regala lui cunună…
PISTHETAIROS
Era atât de tare şi de mare.
Încât şi azi, canta deşteptarea.
Spre munca lui aleargă fiecare…
Olari, şi făurari, şi tăbăcari.
Băieşi şi fainări, şi meşterii
De-ncaltă minte. meşterii de lire
Şi iată pavâzarii cum grăbesc!
Cu noaptea-n cap se scoală şi pornesc!…
EUELPIDES
O. mie-mi spui? Dar să-ţi istorisesc
Cum mi-am pierdut o dată, de pomană.
Mantaua mea de lină frigiană!
Eram poftit la masă, în cetate;
Sărbătoream un prunc, la zece zile;
Un pic mă afumasem; adormisem;
Alţi oaspeţi încă nu mâncaseră;
Deodată, am sărit ca ars. curând:
S-a auzit cocoşul trambiţand!

[30] Megabazos,comandant de armata sub Darius I,rege intre anii 521-485

Crezând că-i ziua, am pornit spre casă.
Spre Helimont[31]. Şi nici n-am apucat
Să trec cu bine zidul din cetate:
Un hoţ m-a ars cu bâta, pe la spate…
Eu am căzut, strigând: Iată beleaua!
S-a dus pe gura lupului mantaua!
PISTHETAIROS
Pe vremea cocoşeştii cârmuiri.
Pe greci îi cârmuia Eretele…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Eretele? Pe greci?
PISTHETAIROS
Da! Şi de-aceea
Cad în genunchi şi azi când văd creţi[32]…
EUELPIDES
Pe Dionysos! Eu văzând o dată
Eretele m-am prăvălit în terna
Cu fata-n sus holbandu-mă apoi
În urma lui mi-am înghiţit banutul
Şi m-am întors din targ cu sacul gol…
PISTHETAIROS
Iar cucul tot pe-atunci domnea-n Egipt
Şi la fenicieni cum l-auzea
Ieseau cu toţi la camp la seceris
De grâu şi orz…
EUELPIDES
Ca-n vorba ceea: Cucu!
Hai varate belito, în campie[33]…

---

[31] O mica localitate la 6 km de Atena

[32] Atenienii aveau obiceiul sa se tavaleasca pe pamant cand vedeau pentru prima data eretele,primavara

[33] Joc de cuvinte,cu aluzie obscena:cucul inseamna penis,iar campul ,vagin

PISTHETAIROS
550 Dovada a puterii pasaresti
Chiar vechii regi ai statelor greceşti
Chiar pe schiptre papari ce primeau
Plocoane, ca şi regii…
EUELPIDES
Eu habar
555 Nu am avut! Dar mă miram văzându-l
În tragedii pe Priam arătat
Cu o pasăre… Acuma. Însă. ştiu
Că pasărea pândea cam cată mita
Ia Lysicrat[34]…
PISTHETAIROS
Dar mai ciudat îmi pare.
560 Că însuşi Zeus. care-i astăzi, tare
Are la cap un vultur; fata lui.
Pallas Atena, are-o bufniţă:
Apollo are – un un, care-l slujeşte
Ca sclav…
EUELPIDES
Da, pe Demetra! Dar de ce?
PISTHETAIROS
565De ce? Sfinţeau un obicei străvechi:
La închinarea măruntaielor.
Să aibă-ntâietate păsările!
Pe-atuncca, nimeni nu jura pe zei.
Ci doar pe păsări…
EUELPIDES
Iar Lampou[35], şi astăzi.

---

[34] Un strateg atenian corupt
[35] Prezicator celebru care avea probabil un defect de pronuntare,spunand hena in loc de zena(zeus)

570 Ca să te-nşele, jură pe o gâscă…
PISTHETAIROS
Precum vedeţi, pe voi, mai înainte.
Toţi vă credeau cinstite, mândre, sfinte.
Iar azi mai rău ca sclavii! Nişte Manesi[36]!
Nişte netoţi, aşa vă cred! Priviţi
575 Cum păsărarii pun capcane, laţuri.
Vergele şi reţele, plase, cuşti.
Ca să vă prindă chiar şi-n locuri sfinte!…
Vă vând cu hurta! Când vă cumpără.
Unii din ei vă pipăie atât!…
580Si nu se mulţumesc să vă prajească.
La masa că vă toacă… Nu!
Ci toarnă Deasupra voastră, silfion, oţeturi.
Mai toarnă şi uleiuri, şi brânzeturi.
Grăsimi aruncă peste voi, şi sosuri
585Fierbinţi, ca peste hoituri…
CORUL
Grele vorbe
Ne spui tu acum, muritorule!
Plângem netrebnica faptă a strămbunilor noştri.
Căci ei nu primit atâtea cinstiri.
Dar le-au irosit, le-au pierdut…
590Iar pe tine la noi te-au adus.
Norocul cel bun şi un zeu, să ne scapi, din scădere!…
Îţi dăm copiii noştri pe seamă, şi chiar
Pe noi înşine… apoi ne-ndreptăm către cuiburi…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Arată-ne ce-i de făcut, cuci fi-vom înainte netrebnice.
595Prin orice mijloace de nu căpătăm domnia din vechile

[36] Manes era un cunoscut nume de sclav foarte mult intrebuintat

vremuri…

PISTHETAIROS

Clădiţi-vă cetate în văzduh!
Împrejmuiţi cu zid văzduhul tot.
Iar mijlocul să-l întăriţi puternic.
Cu rânduri tari de zid de cărămidă.
Cum e cetatea Vaviloniei…

EUELPIDES

Pe Cebriones şi Porphyrion[37]!
Năprasnică va fi!…

PISTHETAIROS

Cum va fi gata.
Cetatea voastră, o! să afle Zeus!…
Că o să-i cereţi stăpânirea lumii!…
Iar dacă se va pune împotrivă.
Porniţi războiul sfânt! Pe zei opriţi-i.
Să nu mai treacă pe la noi prin ţară.
Precum treceau, către ibovnice.
La Alcmena. Semela, sau Alope!
Iar dacă trec, pecetluiţi-i bine.
Puneţi-le centuri! La dragoste
Neputincioşi să fie! Vă îndemn.
Trimiteţi sol o pasăre, la oameni.
Să dea de ştire că sunteţi stăpâni.
Că jertfele voi le primiţi intti.
Şi dup-aceea zeii! Să le spună
Că lângă zei va sta, cu tâlc şi rost.
De-acuma, câte-o pasăre, să ţină
O rânduială: dacă Afroditei
îi vor jettfi, să deie porumbiţei

[37] Titani faimosi care l-au infruntat pe zeus

Un bir de orz! Iar când lui Poseidon
Îi vor jertfi o oaie, să dea raţei
Un bir de grâu; iar când lui Heracles îi vor jertfi, datori vor fi să deie
La pescăruşi plăcintele cu miere!
Când i-or jertfi lui Zeus un berbec.
Să capete stăpânul Sfredeluş, în rânduială, un muscoi pieptos…
EUELPIDES
Îmi plac muscoi jertfiţi! Să tune Zeus.
în neagra lui manie, cât o vrea!…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Dar cum să ne creadă muritorii drept zei?
Doar suntem nişte gaite!
Avem aripi şi zburăm!
PISTHETAIROS
Prostii! Pe Zeuş! Hermes nu e zeu.
Şi totuşi zboară? Şi-s atâţia-n ceruri!
Nu zboară, Nike, zâna Biruinţei.
Cu aripi aurii? Nu zboară Eros?
Nu pomeneşte chiar Homer, de Iris.
Asemănând-o cu o hulubiţă Sfioasă?
EUELPIDES
Dar atunci când tună Zeus
Nu zvârle fulgere „înaripate”?
CONDUCĂTORUL CORULUI
Şi dacă nu ştiu. şi ne cred de nimic, şi-i socotesc drept zei.
Mai departe, pe cei din Olâmp?…
PISTHRTAIROS
Atunci, să zboare-asupra lor un nour
De vrăbii – să culeagă de pe glii
Seminţele! Când vor crăpa de foame.
Demetra să le dea belşug de grâu!
EUELPIDES

Şi de n-o vrea Demetra…
PISTHETAIROS
Zboare corbii. Să scoată ochii turmelor! Să zboare
Să scoată ochii vitelor din juguri!
Vraciul Apollo să le vindece.
Căci el primeşte doar răsplătile!
EUELPIDES
S-aştepte, pin mi-oi vinde boulenii…
PISTHETAIROS
Iar dacă te vor crede că eşti zeu.
Pământule, tu, dătător de viaţă.
Sau, Poseâdon, sau Cronos le-or avea
Din plin pe toate…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Spune-mi măcar unul
Din multele câştiguri…
PISTHETAIROS
Mat întâi. Scăpa-vor de lăcustele ce rod
Vlăstarele din vii! Le-or nimici
Un singur stol de bufniţe şi un!
Iar carii şi mărunţii viermi n-or roade
Smochinii, căci ei fi-vor curăţiţi
De mierlele alcătuite-n droaie…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Dar cum şi de unde le dăm, bogăţii, căci ei grozav le râvnesc!
PISTHETAIROS
6650. bogăţii? Dar păsările, toate.
Or să le-arate minele bogatei
Vor câştiga din gros, toţi ghicitorii!
Vor fi scutiţi de-necuri. armatorii!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Vot fi scutiţi de-nec?
PISTHETAIROS

De bună seamă!
Parca-i aud cum pasările cheamă.
Şi le întreabă: „Păsări, ştiţi, voi, oare.
E timp prielnic să pornim pe Mare?
Şi-or capăta, şi veste rea, şi bună:
Azi nu! Se pregăteşte de furtună!
Sau: O, porniţi, căci Marea fi-va blânda.
Şi-o să aveţi duiumuri de dobândă…
EUELPIDES
Atunci, vă părăsesc, îmi cumpăr navă…
Şi armator mă fac!
PISTHETAIROS
Şi le vor spune
Unde-s ascunse, în pământ, comori.
Căci ele ştiu; nu spun toţi oamenii:
Comoara mea, doar pasărea o ştie?”
EUELPIDES
Atuncea să-mi vând nava şi să-mi cumpăr.
Hârleţ, să caut oale cu bănet…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Dar cum le vor da sănătate? Căci doar ea-i de la zei…
PISTHETAIROS
Dar nu vor fi-n deplină sănătate.
Dacă le-o merge numai bine-n toate?
EUELPIDES
Da! Ai dreptate! Când nu-i bucuros.
Cam greu vedea-vei omul sănătos!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Dar cum vor ajunge la bătrâneţe, căci ea se află-n Olimp?
Sau, poate, vor fi nevoiţi să moară, de mici?
PISTHETAIROS
O, nu! Ci, ei primi-vor de la păsări
Cate trei veacuri pe deasupra!

CONDUCĂTORUL CORULUI
Cum?
PISTHETAIROS
Din vârste păsăreşti! Nu ştii? „Cinci vârste
De om, trăieşte cioara, câraind[38]…”
EUELPIDES
Grozav! Ar fi mai vrednice stăpâne.
Chiar decât Zeus…
PISTHETAIROS
Mult mai vrednice! întâi de toate, nu vom fi siliţi
Să le clădim lăcaş de marmură
Cu uşile de aur ferecat!
Ci ele, toate, vor sălăşlui.
În crang şi-n rămurişuri de stejar;
Iar pasărilor celor mai de soi
Le-or dărui drept templu un măslin.
Şi nu ne vor mai duce să jertfim.
Tocmai la Delphi, sau la Ammon, ci
Vom aştepta cu bobi de griu şi orz.
Pe sub măslini şi pe sub pomişori!
Vom înălţa spre ele braţele.
Rugându-le să ne îndestuleze.
Cu părticica noastră de belşug…
Şi orice lucruşor îl vom râvni.
Cu trei bobiţe îl vom dobândi…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Cât te urâsem… dar cât te iubesc!
Şi din cuvânt nu-ţi ies decât silit…
CORUL
îmbărbătat de vorbele rostite.

[38] Citat din Hesiod,fragm. 183

Te-ameninţăm acum, dar şi-ţi jurăm;
De ue-ai grăit cuvânt din inimă.
Şi eşti cinstit, şi eşti pios şi drept, şi de te-ncumeţi să-i înfrunţi pe zei.
720 Alăturea de noi, atuncea află.
Că n-or să mai păstreze multă vreme
Un schiptru, ce din veacuri e al nostru!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Noi pune-vom puterea, bărbăţia.
Tu pune mintea ta şi sfaturile…
PUPĂZA
725 Nu-i vreme să dormim ca Nicias.
Să nu ne ticăim, v-o spun, pe Zeus!
Să-ncepem lucrul cât mai repede!
Dar mai intti, poftiţi! n cuibul meu
De paie şi surcele, precum e.
730 Şi să ne spuneţi cum vi-i numele!
PISTHETAIROS
Pisthetairos, Prieten-Credincios!…
Iar el, Euelpid-Trage-Nădejde, De la… Berbeci…[39]
PUPAZA
Bine-aţi venit…
PISTHBTAIR08
Mulţam…
PUPAZA
Pe-aici…
PISTHETAIROS
Venim! Ia-o-nainte…
PUPAZA
Hai…

[39] Mica localitate cu nume hazliu care defineste mai bine personajul

PISTHETAIROS
(*se opreşte*)
735Dar mă gândesc… Da… cum vom sta?…
N-avem Aripi, iar voi aveţi…
PUPAZA
Destul de bine…
PISTHETAIROS
Spunea Esop că vulturul şi vulpea
S-au cam sfădit, pe când convieţuiau…
PUPAZA
Am eu o rădăcină: de-o mâncaţi.
740Vă cresc şi vouă pene şi aripi…
PISTHETAIROS
Atunci intrăm…
(*Către sclavi*.)
Xauthias! Manodórl Luaţi în casă lucrurile astea…
CONDUCĂTORUL CORULUI
(*catré Pupaza*)
Ei, Pupăzo!… Te-apropie…
PUPAZA
Ce vrei?
CONDUCĂTORUL CORULUI
Să te-ngrijeşti. să-i ospătezi din plin!
745 Dar să rămână în mijlocul nostru
Ca dulcele ei glas să ne desfete.
Privighetoarea, mândra, muzelor…
PISTHETAIROS
Pe Zeus! Să ne faci plăcerea asta!
Deci, scoate păsăruica din tufiş.
750 Şi adă-ne-o aici! Şi noi dorim
Să tot privim privighetoarea mândra…
PUPAZA
De vreţi aşa de multf va fac pe plac!

Ieşi, Procne, şi te vadă musafirii!
(*Privighetoarea iese din tufiş. sub înfăţişarea unei tinere cântăreţe din flaut.*)
PISTHETAIROS
Pe Zeus! O, ce pasare drăguţi!
Ce fragedă-i şi albă! Nu mi crezi?
Cu ce plăcere aş mai strânge-o-n braţe!
EUELPIDES
Găteli de aur! Parcă-i o fecioară!
Mie, ana ia-mi vine s-o sărut!
PISTHETAIROS
Păzeşte-te, căci parcă n-are plisc.
Ci, două frigărui…
EUELPIDES
Scoate-i reţeaua Cum coaja de pe ou, şi pup-o…
PURAZA
Haidem…
PISTHETAIROS
Tu ia-o înainte… Cu noroc!
(*ies. Corul se apropie dansând* şi *se aşază după rânduiala*)
CORUL
Iubita mea cu pletele de aur.
O, tu, nepreţuita pasare.
Părtaşă eşti la toate cântecele.
Prietenă în veci, privighetoare!
Dine-ai sosit! Bine-ai venit! O, dă-ne
Tot viersul tău, tot dulcele tău glas!
Cu flautul frumos răsunător.
Vesteşte-ne cântarea primăverii, începe, hai, cu stihul anapestic…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Veniţi, muritorilor necunoscuţi, voi trecători ca şi frunzele
Becisnici, făpturi din noroaie, făpturi mai slabe ca umbrele.

Lipsiţi de aripi, cu viaţă de-o zi, nefericiţi ca un vis.
Luaţi-ne-n seamă pe noi, zburătoarele nemuritoare şi veşnice.
Din văzduhul senin, cu gânduri măreţe şi tinere pururea!
Ascultaţi, de la noi, adevărul deplin, cu privire la cer şi la firea
Păsărilor, ascultaţi cum s-au ivit zeii, genunea.
Erebul şi apele…
Ştiindu-le bine acestea, să-l lăsaţi pe
Prodicos[40] la o parte.
Să plângă cât vrea!
Aflaţi că mai încât s-au ivit. Haosul, Noaptea.
Erebul cel negru, şi largul Tartar!
Văzduhul, pământul şi cerul, lipseau pe atunci, dar în sânul
Cel larg al Erebului, Noaptea cu negre aripi, a născut
Un ou, la-nceput fără rod;
după neguri de vremuri, din el
A purces zburdalnicul Eros;
pe spate-i luceau auriile aripi
Şi era ca iuţeala vartejului vânturilor!
Împreunându-se-n bezna adâncului Tartar, cu Haosul înaripat.
Pe om l-au născut, aducându-l în pragul luminii…
Zeii cei veşnici încă nu se născuseră, dar Eros lucra şi împreună:
Şi din împreunarea celor de-atunci, s-a născut pământul, oceanul şi cerul.
Şi veşnicul neam al nefericiţilor zei! Aşadar, zburătoarele
Au fost cu mult înaintea tuturor fericiţilor!
Purcedem din Eros.
Şi iată mai multe dovezi: zburăm şi suntem lângă cei ce iubesc…
Pe mulţi feciorași mofturoşi şi frumoşi, la hotarele vârstei.

[40] Prodicos,sofist renumit de la sfarsitul sec. Al V-lea.A scris o carte despre natura

795Puterea ce-avem, îi face să se lase înfrânţi de cei ce-i iubesc.
Primind pentru dragostea lor. un porfirion, un cocoş, o gâscă, sau chiar o prepeliţă…
Căci tot ce-i mai vrednic pe lume, muritorii prin noi dobândesc!
Le vestim schimbările vremii, primăvara, toamna şi iarna;
Le spunem s-arunce sămânţa, atunci când zboară spre
Libia.
800Cocorul, cel ce vesteşte cârmaciul când poate să doarmă, şi cârma
În voie s-o lase; Şi spunem din timp lui Oreste[41]
Să-şi ţeasa mantaua, să nu-i fie frig, şi să-i dezbrace pe alţii…
Eretele vine, vestind primăvara şi timpul cel bua.
Când tundem molatica lină a oilor; apoi, rândunica
805 Ne-ndeamnă să vindem mantaua, şi-n schimb să luăm
Din piaţă-un veşmânt mai uşor. Suntem, pentru voi.
Dodona. Amon, şi Delphi şi Phoibos Apollo[42]!
Când faceţi vreo treabă, voi cereţi întâi un sfat de la păsări…
În negoţ, în dobânda de hrană, sau când un bărbat se însoară.
810In tot ce-i legat de preziceri, vedeţi la mijloc o pasăre!
Un zvon. unstrănut, îl puneţi în legătură cu păsările…
Un sunet, un sclav întâlnit. un măgar, la voi toate sunt păsări!
Nu-i oare lucru vădit, că vă suntem ca Apollo prorocul?
Deci, zei ne socotiţi, şi vă vom fi.
815 Deopotrivă, şi profeţi, şi muze.
Vestind căldura dulce şi-adierea.
Vara şi iarna. Noi nu vom fugi.
Cu semeţie, să trăim în nouri.
Ca Zeus, ci vom fi de pază veşnic!
820 Noi, vouă vă vom da, şi fiilor.

---

41 Orestes,un hot de temut,care jefuia noaptea
42 Oracole celebre,in lumea antica greceasca

Şi la nepoţi, putere şi viaţă.
Avere, râs şi tinereţe, pace.
Şi dansuri lungi şi nesfârşite chefuri.
Şi laptele de… pasăre l-om da!
Şi-atunci, voi, oameni, nici nu veţi mai şti
Ce să mai faceţi cu-avuţiile.
Aşa de multe avuţii având…
CORUL
Sosesc la voi, cu, muza crangului.
Tio, tio. tid. tio. tio, tinx.
Cu dulce ciripit şi pană-aleasă.
În luncă mă aşez, şi-n vârf de munţi.
Tio, tio. tio, tio, tio, tinx.
Şi mă a şed pe-un frasin mai stufos.
Şi fi inspir cu galbenul meu plisc.
Lui Pan[43], atâtea cântece de slavă; –
Eu îi inspir şi Cibelei[44]. munteanca.
Plăcute ritmuri ale danturilor.
To, to, to, to, to, to, to, to, tinx.
În munţi, unde şi-a strâns, ca o albină.
Phrynicos[45], preafrumoase cântece.
Mereu cu ele dăruindu-ne!
Tio, tio, tio, tinx…
CONDUCĂTORUL CORULUI
O, privitori! Dacă voiţi vreunul
Alt trai să duceţi, vă poftim la noi!
Tot ce-i la voi oprit şi ruşinos.
La noi e socotit drept şi frumos!
De-i ruşinos să-ţi baţi părintele.

---

[43] Pan,zeul turmelor,cantaret din nai
[44] Cibela,divinitate de origine orientala,zeita naturii salbatice si a muntilor
[45] Phrynikhos,poet tragic anterior lui Eschil,celebru prin frumusetea corurilor lui

La noi e bine să-i tot spui, lovindu-l: …
De vrei să lupţi, sus pintenul, o, tată…
Sclavul fugar; pecetluit cu fierul.
La noi, se cheamă „francolinul mândru”…
Un frigian de teapa lui Spintar.
E „Piţigoi” din spiţa Filemon…
Dacă vreun sclav din Carla, precum e
Exekestid, îşi caută strămoşi.
La noi afla-va… Iar dacă feciorul
Lui Pisias vrea să deschidă poarta.
Vrăjmaşului, la noi e potârniche.
Poate să fugă, fără de sfială…
CORUL
Şi tot aşa şi lebedele vin.
Tio, tio, tio, tio, tio, tinx.
În glas unite şi vişinul din aripi;
Cu dragoste îl cheamă pe Apollo.
Tio, tio, tio, tinx.
La râul Hebrus să se-nfăţişeze.
Tio, tio, tio, tinx, şi-n slavă li se-nalţă cântecul…
Jivinile-l aud. tărcate neamuri.
Doraoale ceruri se răsfrâng în valuri.
Pină-n Olimp s-aude-a lor chitare, încremeniţi stau zeii, de mirare…
Muze şi Graţii cântă-n linul timp:
Cântăru lor, răspund de pe Olimp! Tio, tio, tio, tinx…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Ce-i mai plăcut decât să i aripi!
De le-ar avea vreun privitor sătul
De corurile tragediilor.
Când i-ar fi foame, ar zbura acasă.
Şi-ar reveni, cu pântecele plin!
Vreun patricid. grăbit să meargă-afara.

N-ar asuda-n manta! Ci ar zbura.
S-ar uşura-n văzduh, şi-ar reveni…
Ibovnicul femeii cutareia.
Zărindu-i omul, lang-un buleut[46].
885 Cum ar zbura la dânsa! Ar… iubi-o.
Şi s-ar întoarce înapoi, zburând!
Deci, nu e minunat să ai aripi?
Dieitrepes şi-a pus la damigene.
Doar aripi de nuiele, şi-a ajuns
890 Philarh, apoi hipparh[47]…
Se-nvârte bine, E grangure[48] bălan…
(*pisthetairos şi euetrides se reîntorc pe scena; au acum aripi.*)
PISTHETAIROS
(*umflându-se în pene*)
Aşa… aşa…
EUELPIDES
Pe Zeus! De când sunt n-am pomenit
Un lucru mai poznaş şi mai de râs!
PISTHETAIROS
Dar de ce râzi?
EUELPIDES
De iuţile-ţi aripi!…
895 Căci ştii cu cine semeni tu aşa?
PISTHETAIROS
Tu, cu o gâscă zugrăvită-aiurea…
EUELPIDES
Tu, mierlă jumulită… strachină?
PISTHETAIROS

---

[46] Buleutul era membrul unei bule sfatul cetatii
[47] Phylarhul comanda un detasament de cavalerie,iar hipparhul un corp de cavalerie mai mare
[48] In original hippalectryon cal-cocos,pasare fantastica

Suntem, cum spune pilda lui Eschil:
„Nu-s dânşii vinovaţi, ci penele[49]!…”
CONDUCĂTORUL CORULUI
Şi-acum, ce facem?
PISTHETAIROS
Căutăm cetăţii.
Un nume falnic şi vestit, apoi.
Ne-om pregăti de jertfă…
EUELPIDES
Da, e bine…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Ce nume o să-i dăm, cetăţii noastre?
PISTHETAIROS
Vreun nume falnic, din Lacedemon…
Să-i zicem Sparta…
EUELPIDES
Cum? Pe Heracles! Să-i zic cetate spartă?
Eu n-aş vrea.
Nici chiar pe pat o rogojină spartă[50]!…
PISTHETAIROS
Atunci, ce nume vreţi?
EUELPIDES
Să căutăm
Aici, la noi, în nouri, în văzduh.
Un nume. dar să fie mai pompos!
PISTHETAIROS
Nu vrei „Cetatea-Cucului-din-nouri”?
CONDUCĂTORUL CORULUI
He-hei! Ce nume mare şi frumos!

---

[49] Vers imprumutat din myrmidonii lui Eschil

[50] Joc de cuvinte greu de tradus:sparte,nume comun,inseamna papura,iar numele propriu Sparta se refera la capitala lacede-monienilor

Dar nu aşa îi zice bogăţiei
Lui Theogen. şi a lui Eshines[51]?…
PISTHETAIROS
915 Ba chiar mai mult! Căci, tot acolo e
Câmpia Flegrei, unde au pierit
Giganţii cei străpunşi cu lăncile
De îngâmfaţii zei…
CONDUCĂTORUL CORULUI
Ce mândra fi-va
Cetatea noastră! Oare care zeu
Va sta de strajă, şi-i vom fi datori.
920 Manta să-i ţesem?
EUELPIDES
De ce să n-o lăsăm Atenei Polias[52]?
PISTHETAIROS
Va fi cetate bine rânduită?
Atena-i înarmată până-n dinţi.
Iar Cleisthea are-n mâini suveica!
CONDUCĂTORUL CORULUI
925 Străjer pe Meterezul Berzelor.
Cine va sta?
PISTHETAIROS
O pasăre!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Ca noi?
PISTHETAIROS
O, nu! Va fi o pasare persană!
Cocoşu-i ne-ntrecut la vitejie.
Căci doar e pui. purces cândva din Ares

---

[51] Theogenes si Aeschines doi laudarosi

[52] Atena Polias ,zeita protectoare a Atenei.I se ofera ca ofranda un peplos un soi de manta

EUELPIDES
O, unde eşti. slăvit stăpâne pui!
PISTHETAIROS
E cel mai potrivit să stea pe ziduri!
Iar tu, acum, te suie în vazduh.
Pe schele, la zidari, le du pietriş.
Amesteca-le varul… zvârle-ţi straiul!
Du sus găleata şi coboară iar.
Aşază paznici, ţine foc mocnit.
Aleargă-n jur, cu clopotul şi… dormi!
Trimite-un sol la zei. În înălţimi.
Şi altul jos, la oameni, ţi apoi
intoarce-te!
EUELPIDES
Iar tu rămâi aici! (*iese*.)
PISTHETAIROS
Hai. du-te. frâţiuare, unde-ţi spun!
Nimic nu se va face fără tine!
Spre a-i cinsti pe noii zei. mă duc
Să chem aici un preot, să ne fie
În frunte la alai! Băiete! Sclav!
Vreau cosul pentru jertfel Ada-mi apă…
CORUL
Vă fericim, suntem în gând cu voi
Şi vă-ndemnam, acum, să înălţaţi
Cantări prelungi şi sfinte zeilor.
Să fie toţi îndurători, apoi.
Ar trebui să le jertfiţi un miel!
Să se înalţe pitianul strigăt[53].
Să ţină heris hangul strigătului. Cu fluierul…

[53] Pentru Apollo Pitianul,de la Delphi

PISTHETAIROS
(*către flautistul se seamănă cu un corb*)
Nu mai sufla! Ce văd?
Vai. multe ciudăţenii am văzut
Dar cioară cu căpăstru, încă nu.
N-am pomenit! Să-nceapă preotul.
Cinstind pe noii zeii Jertfească-le!…
PREOTUL
Voi face cum îmi spui! Dar unde e
Cel care duce coşul de-obieci?
(*Solemn*.)
„Daţi închinare Vetrei păsăreşti.
Eretelui care păzeşte Vatra
Şi păsărilor lor. zeiţelor.
Şi tuturor celor de pe Olimp!”
PISTHETAIROS
Mărire ţie, un clin Sunion.
Stăpân al berzelor…
PREOTUL
„Rugaţi-vă. Şi lebedei din Delos! Pythiencei.
Cât şi Latonei[54]. maica prepeliţei.
Şi sticleţoaiei Artemida…”
PISTHETAIROS
Aşa îi zice? Nu Colainis?
PREOTUL
„Rugaţi-vă către Sabazios[55], şi către
Mama Struţului, măreaţa.
De zei cât şi de oameni născătoarea…”
PISTHETAIROS

---

[54] Latona Isi avea salasul in Insula Delos (n.t.).
[55] Sabazios. divinitate frigiana. corespunzătoare lui Bacchus

De struţi, tu, născătoareo, o, Cibela.
Din tine a purces şi Cleocrit[56]...
PREOTUL
„Viaţă, spor şi sănătate, deie.
Cetăţii noastre, şi celor din Chios...
PISTHETAIROS
Îmi plac chioţii[57]
Sunt şi pe la noi!
PREOTUL
„Să dea sănătate, eroilor păsări şi fiilor lor!
Găinuşei, păunului, gotcei. becaţei, batlanului.
lişiţei.
Babiţei, presurei şi codobaturii;
Să-i dea, huhurezului, şi ghionoaiei, apoi
Pitulicii şi piţigoiului..."
PISTHETAIROS
La corbii Ajunge cu chemările!
Căci. ce ai mai jertfi, dac-ai chema.
Şi vulturii de mare, sau din munţi?
Nu vezi? Un singur un îţi fură tot!
Hai. cară-te de-aici cu panglicile.
Căci voi jertfi eu singur Zeilor!...
(*Preotul iese.*)
CORUL
Mă simt dator, să-ţi cânt încă o dată
Un imn cucernic şi slăvit!
Aici, în preajma vasului sfinţit.
Îi chem pe veşnic fericiţii zei.
Să vie măcar unul dintre ei.

---

[56] Barbat voinic si gras.
[57] Locuitorii Insulei Chios ramasesera aliaţi credinciosi atenienilor care-i pomeneau in rugăciunile publice si in decrete

995Dacă aveţi bucate de prisos.
Căci jertfa ce-o aveţi spre închinare.
E numai carne, numai păr şi os…
PISTHETAIROS
Jertfiţi, cinstiţi, pe-naripaţii zei…
UN POET
(*intra cântând*)
O, tu, Cetate-a Cucului-din-nouri.
1000Slăveşte-o-n imnuri, muză preamărită…
PISTHETAIROS
Har ce-i cu lighioana asta? Cine-i?
POETUL
Sunt cântăreţul stihurilor dulci.
Ca mierea… Iscusitul slujitor
AI Muzelor…" precum spunea Homer…
PISTHETAIROS
1005Din ce pricini porţi plete-aşa de lungi?
Eşti poate sclav, sau poate slujitor…
POETUL
Nu-s sclav! Dar noi, poeţii, toţi, suntem.
„Grăbiţii slujitori ai muzelor". Cum spune şi Homer…
PISTHETAIROS
Deci, nu degeaba
1010 Veşmântui ţi-i aşa de găurit…
Poetule, să-mi spui, la ce-ai venit?
POETUL
Am făurit Cetăţii ditirambi
Nespus de mulţi şi coruri cu fecioare.
La fel ca Simonid, poezioare…
PISTHETAIROS
1015 Când le-ai lucrat, că vii să le ascult?
POETUL
Slăvesc cetatea voastră, hăt. de mult…

PISTHETAIROS
Dar nu jertfesc eu pentru ea abia
La zece zile de la naştere?
Abia-i alegem numele, acum…
POETUL
Dar mai grăbit e glasul muzelor.
Ca telegarii falnici la întreceri!
Iar tu, părinte, fondator al Etnei.
(*Întinzând mina*.)
O, nume sfânt, tu, Hieron**58**, dă-mi ceva.
Din daruri, cât te lasă inima!
îndură-te… hai, fă un semn că da…
PISTHETAIROS
Acest smintit începe-a ne-ncurca!
Spre a scăpa de el, să-i dăm ceva!
(*Către sclavul preotului*.)
Hei. mă! Tu ai tunică şi manta!
(*Arătând spre manta*.)
Dezbrac-o şi i-o dă maestrului!
(*Către poet*.)
Poftim mantaua! Văd c-ai îngheţat…
POETUL
Cu dragoste, a mea iubita muză.
Primeşte lucrul care i l-ai dat!
Tu ţine minte stihul următor. Luat din Pindar…
PISTHETAIROS
Tot nu ne slăbeşti.
POETUL
„La sciţii nomazi, departe de oştiri.

---

58 Pentru a-l slavi pe Pisthetairos ,fondatorul Cetaţii-Cucului-din-nouri,poetul întrebuinteaza cuvintele lui Pindar, Care a cantat pe Hieron. Intemeietorul cetăţii Etna -

Să umble cel lipsit de-un strai, ţesut
Cu mina şi suveica!” Dar mantaua
Ce n-are lângă dânsa şi-o tunică.
„E fără haz şi glorie!” Pricepi?
PISTHETAIROS
Pricep că vrei să-ţi deie şi tunica!
(*Către sclav*.)
Dezbracă-te! Poetul se cuvine
Ajutorat…
(*Către poet*.)
Hai, ia-ţi tunica, du-te…
POETUL
Mă duc! Voi preamări cetatea voastră
Aşa: „Tu, muză, cu-al tău tron de aur.
Cetăţii care dârdâie de frig.
Dă-i slavă!… Umblu tot prin câmpuri ninse
Bătut de vânt, pe drumuri necuprinse.
(*iese*)
pisthetairos
O! Ai scăpat de frig, primind în dar
Tunica… Dar n-aş fi crezut că vom
Avea necaz că va descoperi
Cetatea noastră – aşa de repede!
(*Către sclav*.)
Ia vasul sfânt, cu apa, fă ocolul!… Luaţi aminte!
(*Procesiunea reîncepe*.)
UN TĂLMĂCITOR DE ORACOLE
(*intra cu o carte în mană*)
Ţapul nu-l jertfi…
PISTHETAIROS
Ce?
TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE
Tălmăcesc oracole…

PISTHETAIROS
Plesnire-ai!
TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE
De lucrul sfânt nu râde. O sărmane…
Cunosc o profeţie de-a lui Bacis.
Privind Cetatea-Cucului-din-nouri…
PISTHETAIROS
De ce n-ai spus-o asta înainte
De-a-ntemeia cetatea?
TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE
M-au oprit
Cele preasfinte…
PISTHETAIROS
Hai… n-am încotro.
tălmăcitorul de oracole
(*citeşte*)
„Când locui-vor ciorile cu lupii.
Pe la Corint şi pe la Sicion…
PISTHETAIROS
Dar ce am eu cu cei de la Corint?
tălmăcitorul de oracole
Prin asta, Bacis a-nţeles văzduhul…
(*Citeşte*.)
Pandorei să-i jertfească un berbece
Cu lână albă! Iar tălmăcitorul
Să capete manta neprihănită
Şi-ncaltă minte…
PISTHETAIROS
Scrie „nealtăminte?”
TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE
(*arătân*du-*i cele scrise*)
Dar poţi citi! Să-i dea şi vin, o cupă.
(*Continua cititul*.)

1070 Şi mâna lui de cărnuri să i-o umplă…
PISTHETAIROS
Să-i dea şi carne? Scrie?
TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE
Poţi citi!
„Dacă vei face-aşa, odraslă sfântă.
Un vultur fi-vei; altfel n-o să fii.
Nici porumbel, şi nici ciocănitoare.
1075 Nici ghionoaie…”
PISTHETAIROS
Scrie-aşa, acolo?
TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE
Dar poţi citi!
PISTHETAIROS
Dar profeţia asta
Nu seamănă cu alta. inspirata
Chiar de Apollo: „De-o veni la tine.
Vreun nepoftit, să-ţi strice rugăciunea.
1080 Ceradu-ţi carne… arde-mi-l cu băţul…”
TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE
Cred că glumeşti…
PISTHETAIROS
Ia cartea! Poţi citi!… Şi şi nu-l cruţi!
De-ar fi chiar vultur falnic.
De-ar fi Lampon[59] sau chiar Diophthes!”…
TĂLMĂCITORUL DE ORACOLE
Dar scrie-aşa. În carte?
PISTHETAIROS
Poţi citi!
1085 N-o ştergi? Te dau la corbi!

[59] Un ghicitor atenian,renumit prin lacomie

(*se preface că-l bate*)
TALM ACITORUL DE ORACOLE
Vai mie, vai!
PISTHETAIROS
Hai. şterge-o! Proroceşte-le la alţii…
(*Tâlmacitorul fuge. Intra Meton. vestit astronom şi măsurător. Poarta instrumentele de cuviinţa.*)
METON
Eu am venit la voi…
PISTHETAIROS
Alt blestemat! Ce treabă ai? Ce planuri te-au adus?
Ce vrei. cu aceşti coturni de tragedie?
METON
Să cântaresc văzduhul, să-l măsor.
Şi să-l împart în loturi…
PISTHETAIROS
OI Pe zei!
Dar cine eşti?
METON
Sunt Meton, cine altul? Vestit şi lui Elada şi-n Colonos[60]…
PISTHETAIROS
Ce scule ai?
METON
De măsurat văzduhul…
Căci aerul, pe tot cuprinsul lui.
Ca un cuptor e; dacă pui deasupra
Acest echer şi-acest compas… Pricepi?
PISTHETAIROS
De loc…
METON

[60] O mica localitate langa Atena

Masor cu linealul drept.
Şi cercul meu ajunge un pătrat:
În mijloc am o piaţă; înspre centru.
Duc ulițele, ca o stea rotundă.
Cu raze drepte, care luneca
Din mijloc, înspre margini, se resfiră.
În linii drepte…
PISTHETAIROS
O, dar eşti un Thales[61]

Dar, Meton…
METON
Ce-i?
PISTHETAIROS
Tu ştii cât te iubesc! Ascultă-mă!
Ia-ţi iute tălpăşiţa!…
METON
Ţi-i teamă?
PISTHETAIROS
Ca-n Lacedemonia.
La noi, străinii-s izgoniţi, căci unii.
Se răzvrătesc, şi… plouă cu ciomege…
METON
E vr-o răscoală?
PISTHETAIROS
Nu…
METON
Dar… ce e?
PISTHETAIROS
Noi

[61] Thales a fost unul din cei 7 intelepti si a trait pe la anul 600 i.e.n.

Îi stingem în bătăi pe toţi flecarii…
METON
O şterg, atunci, uşor…
PISTHETAIROS
Pe Zeus! Nu ştiu De scapi aşa!
Ciomegele-s aici…
(*îi bate*.)
METON
Vai mie, o!
PISTHETAIROS
Dar oare nu ţi-am spus
Să mergi în altă parte, să masori?…
(*Meton fuge*. *Intra un supraveghetor al catatenilor străini*.)
SUPRAVEGHETORUL
Străini aveţi?
PISTHETAIROS
O, ce Sardanapal**62**!
SUPRAVEGHETORUL
Eu sunt ales prin sorţi, să cercetez.
Cetatea-Cucului-din-nouri…
PISTHETAIROS
Tu?
Cin-te-a trimis?
SUPRAVEGHETORUL
O carte blestemată.
A lui Telcas**63**…
PISTHETAIROS
Vrei să-ţi iai simbria.
S-o ştergi, de bunăvoie?

---

62 Ultimul rege al Asiriei renumit prin bogăţie fl culturi
63 Un atenian nestatornic si usuratic

SUPRAVEGHETORUL
Da, pe zei! Aveam de rânduit în
Adunare Afacerile lui Farnace[64]!
PISTHETAIROS
Na-ţi.
Simbria cuvenită! Haide, şterge-o…
(*îi bate*.)
SUPRAVEGHETORUL
1125 Ce-nseamnă asta?
PISTHETAIROS
Treburi cu Farnace…
SUPRAVEGHETORUL
Loveşti un supraveghetor! Am martori!…
PISTHETAIROS
Cum? N-ai plecat? Nu-ţi iei şi urnele?
Grozavi sunteţi? Ne-aţi şi trimis inspectori.
Deşi nici n-am sfârşit cu jertfele…
(*Supraveghetorul fuge, se ascunde în apropiere, intra un negu*ţ*ator de decrete*.)
NEGUSTORUL DB DECRETE
(*citeşte un decret*)
1130 „Iar dacă unul din Cetatea asta
Nedreptăţeşte vreun atenian…”
PISTHETAIROS
Dar ce blestemăţie? Un decret?
NEGUSTOaUI DE DECRETE
Sunt negustor, şi vând decrete; vin
La voi. cu legi mai proaspete…
PISTHETAIROS
Ce legi?

---

[64] Satrap persan, trimis al regelui Perslel la Atena

NEGUSTORUL DR DECRETB
1135Ceidin Cetatea asta, vor avea
Aceleaşi legi, măsuri şi greutăţi. Ca olofixienii[65]…
PISTHETAIROS
O să vezi îndată, numai valeu-fixieni[66]
(*il ameninţa*.)
NEGUSTORUL DE DECRETB
Dar ce te-a apucat?
PISTHETAIROS
Ia-ţi legile!
1140Ţi-arăt eu ţie legi usturătoare…
(*il bate*. *Negustorul fuge*.)
SUPRAVEGHETORUL (*vine iar*)
Sunt hotărât să-l dau în judecată.
Pe la munihion[67]
pentru lovire…
PISTHETAIROS
Adevărat? Mai stai? Nu te-ai cărat?
NEGUSTORUL DE DECRETE
(*se întoarce citind*)
„De-alungă cineva pe dregători.
1145Şi nu-i primeşte bine, după lege…”
PISTHETAIROS
O, vai de capul meu! mai eşti pe-aici?
(*îl alunga*.)
SUPRAVEGHETORUL
Plăti-vei, gloabă, zece mii de drahme!
Te voi distruge!

---

[65] O mica cetate din Tracia.Numele ei aminteste de cuvantul olophyromai(ma vaicaresc)
[66] Joc de cuvinte greu de tradus
[67] Munihion era la Atenieni luna aprilie

PISTHETAIROS
Îţi sfărm urnele…
SUPRAVEGHETORUL
A… uiţi! Ai pângărit un stâlp de legi!…
PISTHETAIROS
O, vai de capul meu! mai stai? Umflaţi-l…
(*Supraveghetorul fuge*.)
Iar noi s-o ştergem cât mai repede.
S-aducem jertfă, zeilor, un ţap!…
(*ies, luând cu ei ţapul, şi cele de trebuinţa sacrificiului*.)
CORUL PASĂRILOR
Suntem stăpâne. toate le vedem;
Toţi muritorii ne vor da, de-acuma.
Prinosul lor, în rugi făgăduit!
Căci noi privim de sus pământu-ntreg.
Şi ocrotim al roadelor belşug:
Stârpim tot neamul de omizi şi viermi.
Din arbori sau din glie, toţi ce rod
Cu dinţi nesăţioşi mlădiţele
Şi fructul din mlădiţe odrăslit…
Păzim şi înfloritele grădini.
De molime ce s-abat, şi de prăpăduri.
Ganganiile lacome, sfârşesc
in crunt macel, răpite chiar din zboruri.
CONDUCĂTORUL CORULUI
Vrem să se ştie! Cine-i va ucide
Pe Diagor[68] din Melos va primi
Răsplată un talant! Tot un talant
O să primească, cine va ucide

[68] Diagora. din Melosa fost un poet liric invinult de Impietate sl condamnat la moarte puţln înainte de reprezentarea pasarilor lui Aristofan,din anul 414 i.e.n.

Vreun tiran ce-i mort de mult.
Iar cine Pe Philocrâtes îl răpune, are
Tot un talant răsplată! Are patru.
De ni-l aduce viu… Căci Filocrates
Pe cintezoi îi vinde câte şapte
La un obol! Şi umflă sturzii… El
Robeşte porumbiţe-n colivii.
Legate-n plase! Mierlelor le vâră în nasuri pene…
Afle lumea toată: Să deie libertate păsărilor.
De prin ogrăzi! De nu, vor fi răpiţi.
Vor fi legaţi burduf şi or să stea
Aicea, în cetate, ca momeală!
CORUL PASĂRILOR
Ferice neamul zburătoarelor!
El, iarna, niciodată nu îmbracă
Obşteştile şi lungile mantale.
Şi nici când bat zădufurile verii.
Pe noi căldura nu ne potopeşte!
Când sfântul greier, stins de arşiţă.
Ţipă-ascuţit în soarele amiezii.
Noi vieţuim în înflorite plaiuri.
Şi în umbroasă boltă de frunzare…
Iernăm, sărim, prin neştiute peşteri.
Cu nimfele ce vieţuiesc prin munţi.
Şi ne hrănim, când vine primăvara.
Cu mirtul din grădinile Harite!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Doar un cuvânt vă spunem, o, arbitri.
Ce premiu-l împărţiţi! De ni-l veţi da.
V-om răsplăti şi noi şi chiar mai bine

Decât pe Alexandros[69]! Vă vom da.
Cea ce râvnesc mai mult judecătorii:
S-aveţi în pungi belşug de bufniţe
Din Laurion[70]... Să clocească-n pungi.
Bănuţi să scoată, precum cloştile
Scot puişorii... S-aveţi case mândre.
Cât templele de mari, cu-acoperişuri
Ce seamănă cu vulturii în zbor...
De-aveţi şi slujbe, vă vom puue-u mâini
Şoimi sprintenei... Veţi fi-nzestraţi cu guşe.
De câte ori veţi merge la ospăţuri...
De nu ni-l daţi, umblaţi cu talgere-Pe-cap, precum statuile! Căci noi.
De sus, zvârli-vom ploi de găinaţuri.
Când o să treceţi ia veşminte albe...
PISTHETAIROS
(*se întoarce la jertfa*)
Dragi păsări, jertfa noastră a fost primită.
Dar nu mai vâne solul de la ziduri.
Să ştim şi noi ce s-a-ntâmplat acolo...
(*Se uită*.)
Dar iată-l... Vine-n zboru-i, ca Alfeu.[71]
PRIMUL SOL
(*abia ţinându-şi răsuflarea*)
U-u-unde-i? U-u-unde-i, Pisthetairos.
Stăpânul nostru?...
PISTHETAIROS

---

[69] Alexandros sau Paris a dat premiul frumusetii zeitei Afrodita si s-a bucurat de favoarea ei

[70] In minele din Laurion se scotea argintul din care se bateau monede ateniene.Ele aveau gravate o bufnita

[71] Alfeu. alergător vestit la jocurile olimpice

Iată, sunt aici…
PRIMUL SOL
E gata meterezul!
PISTHETAIROS
Te ascult…
PRIMUL SOL
E zidul cel mai mandru dintre ziduri!
E-aşa de lat, că, sus, pe coama lui.
Alăturea pot merge, pe căruţe.
Cu cai voinici, troieni – şi Teogene.
Şi Proxenid[72] lăudărosul…
PISTHETAIROS
O!
PRIMUL SOL
L-am măsurat! E mai înalt de-o sută
De ori, decât un om…
PISTHETAIROS
Te zei! înalt e… Cine-a durat un zid aşa grozav?
PRIMUL SOL
O! cine, decât noi? Cu toate că
N-avem nici salahori egiptieni.
Şi nici dulgheri, şi nici pietrari, lucrat-am
Ca să te miri… Din Libia sosit-au.
Cocori, în grabă, cam treizeci de mii, în gât cu pietre pentru temelii…[73]
Cu făţuială au lucrat cristeii.
Cu pliscurile… Cărămizi făcut-au
Vreo zece mii de berze, sus pe ziduri.
Cărat-au apă, mii de pescăruşi.

---

[72] Atenieni care luau parte la alergări
[73] Grecii credeau ca cocorii înghit pietre, pentru a avea lest In timpul zborului

Şi alte zburătoare de pe rauri…
PISTHETAIROS
Dar tencuiala?
PRIMUL SOL
Le-o duceau, bâtlatiâi.
În căzi…
PISTHETAIROS
Şi cum o încărcau?
PRIMUL SOL
Iubite.
Am născocit un mijloc minunat:
O aruncau, gansacii, în găleţi.
Din labe lopătând ca din lopeţi!
PISTHETAIROS
La câte lucruri labele slujesc!
PRIMUL SOL
Îţi jur pe zei că raţele cu şorţuri
Duceau, zorite, cărămizi; lăstuni.
La spate cu mistrii, ca ucenicii.
Urcau în zbor cu tencuiala-n pliscuri…
PISTHETAIROS
mai tocmeşti la lucru salahorif să mai vedem!
Dar lemnariile Ce pasari le-au lucrat?
PRIMUL SOL
Dulgheri dibaci sunt pelicanii!
Potriveau cu pliscul
Aripile la porţi, şi larma lor
Uimindu-ne, ne amintea de larma
Construcţiilor marilor corăbii…
Acum, tot locul e-ntărit cu porţi
Şi cu zăvoare, şi-l păzesc în jur
Oşteni! răsună clopotul! Şi stau
Străjeri în toate părţile; iar sus.

În turnuri, ard lumini! Mă duc în grabă
Ca să mă spăl; tu, fă ce-a mai rămas…
(*Iese repede.*)
CONDUCĂTORUL CORULUI
Ascultă-mă! Ce faci? Te miri, acum.
Că zidul l-am durat aşa curând?
PISTHETAIROS
Pe zei! Mă minunez, şi am de ce.
Căci toate-acestea mi se par un basm!
Dar iată, văd venind spre noi un paznic.
Şi-mi pare încruntat ca de război!…
AL DOILEA SOL
He-he…
PISTHETAIROS
Ce s-a-ntâmplat?
AL DOILEA SOL
Ceva grozav, Respingător!
Un zeu, zburând, venit-a.
Şi a intrat prin poarta în cetate.
Şi n-a fost prins de gaiţele de pară…
PISTHETAIROS
Ce mare cutezanţă! Ce-ndrăzneală!
Dar care zeu?
AL DOILEA SOL
Nu ştim. Avea aripi…
PISTHETAIROS
Dar trebuiau trimişi curând străjerii.
Să-l prindă!
AL DOILEA SOL.
Am trimis treizeci de mii
De un, arcaşi călări; acum, norodul
Cu gheare-ntoarse mişcă: vinderei.
Ereţi şi vulturi, bufniţe şi şoimi…

Văzduhu-ntreg răsuuă de aripi
Şi falfait, de-atâta căutare.
Dar zeul nu-i departe, stă ascuns.
Pe-aici…
PISTHETAIROS
Luaţi, în grabă, praştii, arcuri.
Veniţi cu toţii, voi ce ne slujiţi:
Ochiţi, loviţi! O praştie şi mie!
CORUL PASĂRILOR
Se iscă războiu de nespus
Între păsări şi zei!
Păziti-ne bine văzduhul.
Născut din Ereb!
Să nu ne mai scape, de-acum.
Niciunul din zei. În zbor, pe la noi!
CONDUCĂTORUL CORULUI
Hai, căutaţi, priviţi şi iscodiţi.
C-aud un zbor ce parcă seamănă
Cu zborul unui zeul! E pe aici!
(*Iris rasare în aer, tub chipul unei fete tinere. având deasupra capului un curcubeu. Pare că vrea să treacă" în zbor, dar suportul pe care stă se lasă în jos şi…* e *prinsă.)*
PISTHETAIROS
Ascultă! U-u-unde zbori? Opreşte-te!
Stai liniştită, nu mişca! De unde?
Şi cine eşti? De unde vii, în zbor?
IRIS
Din partea zeilor olimpieni…
PISTHETAIROS
Şi, cum te cheamă? Navă, sau scufiţă?
IRIS
Sunt Iris, cea cu zborul repede…
PISTHETAIROS

Eşti nava „Páralos” sau „Salamina[74]
„?
IRIS
Ce vrei să spui?
PISTHETAIROS
Să vie-un şoim în zbor.
Şi s-o înhaţel
IRIS
Cum? Să mă atingă
Ce silnicie?…
PISTHETAIROS
Cum vei geme-ndată!…
IRIS
De necrezut!
PISTHETAIROS
Pe unde ai răzbit în meterez, nenorocito?
IRIS
Nici
Nu ştiu prin care poartă am intrat!
PISTHETAIROS
Îşi bate joc de noi! Te-ai anunţat
La comandantul gaiţelor? Ştampila.
Ţi-au pus-o cocostârcii?
IRIS
Ce-am făcut?
PISTHETAIROS
Ţi-au pus ştampila?
IRIS
Poate eşti smintit…
PISTHETAIROS

[74] Doua corabii ateniene iuti

Cum, n-ai văzut vr-o căpetenie.
Să-ţi spună rânduiala?…
IRIS
Jur că nu…
PISTHETAIROS
Atunci, cutezi să zbori aşa, aiurea.
Prin ţara şi cetatea altora?
IRIS
Dar unde zboară zeii? Nu-n văzduh?
PISTHETAIROS
Pe zeus! nu ştiu, dar pe-aicea nu!
De vină eşti… Pricepe că poţi fi
Zeiţa Iris, bună, dreaptă. Însă
Te osândim, fiindcă ai greşit…
IRIS
Nemuritoare sunt!
PISTHETAIROS
Dar poţi muri…
Căci noi prea mult am suferi, socot.
Să fim stăpâni şi să îngăduim
Ca zeii să ne calce-aşa cum vor!
Sunteţi mai slabi! Deci, supuneţi-vă!
Dar spune-mi: încotro zburai, acum?
IRIS
La oameni zbor, de tatăl meu trimisă.
S-aducă jertfă zeilor; să taie
Şi oi şi vite; fumurile, umplă.
Iar ulițele…
PISTHETAIROS
Care zei cer asta?
IRIS
Cum „care zei”? Noi, cei din ceruri! Care?!
PISTHETAIROS

Sunteţi voi zei?
IRIS
Dar ce suntem, atunci?
PISTHETAIROS
Acum, la oameni, zei sunt păsările.
Şi le dau jertfe lor, şi nu lui Zeusl
Smintit! O, nu le răscoli, cumplita
Mânie! Au să-ţi spulbere sâniânţa.
Cu trăsnetele, Zeus şi cu Dike!…
Vei aide, tu, şi casă, şi avutul.
În fulgerele lor licymniene[75]!
PISTHETAIROS
Ascultă! Las-o cu prostiile. Şi ţine-ţi firea!
Nu sunt lidian. Nici sclav din Frigia, ca să mă sperii!
Şi dacă Zeus mă apasă mult.
Palatu-i ard şi casa lui Amfion.
Cu mii de vulturi purtători de foc!
Îi voi trimite-n cer porfirioni[76]
Înveşmântaţi în piei de leopard.
Vreo şase sute şi mai bine! Ştii
C-a mai păţit-o cu porfirionii…
Şi de mă superi mult, tu, vestitoareo.
Eu te crăcesc îndată, şi-ţi fac felul.
Şi vei vedea că nu sunt prea bătrân
Că pot să-mi mai ridic, chiar de trei ori.
După olaltă, capul de la… proră…![77]
IRIS
Să crăpi cu tot cu vorbele acestea!

---

[75] Parodia unor vcraurl din tragedia Ini Kuripidc, numita Llcymniofl, unde « vorba de o corabie fulgerată (n.t.),

[76] Porphyrion era un nume de pasare, dar si numele unul titan duşman al zeilor.

[77] Aluzie obscena

PISTHETAIROS
Nu-ţi iei o dată tălpăşiţa? Şterge-o!
IRIS
Îţi va plăti, el, Zeus, lasă… lasă!…
PISTHETAIROS
Vai, îndurare! Zboară repede.
Şi să-l parleşti pe altul, mai nătâng!…
(*Iris fuge*.)
CORUL, PĂSĂRILOR
Noi, zeilor le-am zăvorât intrarea.
Nu-i mai lăsăm să treacă prin cetate!
Iar muritorii gliei n-or să-nalţe.
Spre ei, nimic din fumul jertfelor…
PISTHETAIROS
Ar fi o grozăvie, dac-am şti.
Că vestitorul dus la muritori
Nu s-ar mai reîntoarce niciodată…
UN CRAINIC
(*intra în fund*, *cu o cunună de aur*)
O, tu, preafericit Pisthetairos.
Preaînţelept, slăvit, dibaci, frumos.
De trei ori fericitule! Da… Şi… Cum să-ţi mai spun?
PISTHETAIROS
Ce veste ne aduci?
CRAINICUL
Cununa ce-ţi aduc, acuma, fie-ţi
Răsplata-nţelepciunii! Gloatele
Te preamăresc şi te încununează…
PISTHETAIROS
Primesc! Dar pentru ce mi se cuvine?
CRAINICUL
O, ctitor al cetăţii din văzduhuri.
De-ai şti cât eşti de lăudat, la oameni.

Şi cum au îndrăgit acest ţinut!
Căci, înainte de-a zidi Cetatea.
Toţi vieţuiau ca şi laconienii.
Flămânzi, murdari, netunşi, purtau toiege, Socratizau…
Dar cât sau mai schimbat…
Ca păsările sunt acum! Le place
Să vă imite-n toate faptele!
Astfel din paturi cum coboară-ntâi
Spre păscătoarea… legilor[78]
În zbor
Se năpustesc; citesc anunţurile.
Din ele… ciugulind"… poruncile…
Îndrăgostiţi de păsări, mulţi din ei
Şi-au pus acuma nume păsăreşti:
Pe-un cârciumar, de-i şchiop, ci îl numesc.
În glumă, Potârniche; Rândunică
Îi spune lui Menip; Opuntios.
Cel făr-un ochi, mai e numit şi
Corbul… Filode-i Ciocârlie;
Teogen, E raţă din Egipt;
Licurg e Ibis şi Liliac Chairefon… Syracos
E Coţofană; Pitpalac, Midias.
Căci seamănă grozav cu pitpalacul
Pălit în cap! De dragul păsărilor.
Mereu ei canta rândunică, gisca.
Hulubul, fluierarul… Pomenesc.
Numai aripi şi pene! Iată, deci.
Ce-i pe la oameni… Vor porni cu nave
Mii şi răşinii, să-ţi ceară pene multe, încovoiate gheare şi aripi!…

[78] Joc de cuvinte greu de tradus: cuvlntul nomos din original înseamnă lege, iar nomos mpascatoare"

Fii gata… Ai cu ce le face faţă?…
PISTHETAIROS
Pe Zeus! Nu e vreme de pierdut…
(*Către sclav*.)
Grăbeşte! Umple toate lăzile
Şi coşurile, din belşug cu pene.
Iar Manes să le-aducă lângă prag!
Le voi ieşi nainte, să-i întâmpin…
CORUL PASĂRILOR
„Bogată-n oameni", îi vor spune toţi.
Cetăţii acesteia, în curând!
Norocul numai dacă i-ar surâde.
CĂ sunt destui îndrăgostiţi de ea!
PISTHETAIROS
(*către Manes, care vine cu coşurile*)
Îţi poruncesc să mişti mai repede!
CORUL PASĂRILOR
O, câte frumuseţi nu sunt în ea.
pe orişicine să-l ademenească?
Înţelepciune, Dor, Plăceri eterne.
Şi preaplăcuta Linişte, domneşte
Cu-a ei atotsenină-nfăţişare…
PISTHETAIROS
(*către Manes. care aduce alt cos cu pene*)
Molăule! De ce nu te grăbeşti?
CORUL PASĂRILOR
S-aducă iute coşul cu aripi, – Iar tu îndeamnă-mi-l să se grăbească.
Şi arde-i înc-un ghiont… uite… aşa!
(*Arata cum*.)
E încăpăţânat, ca un catâr…
PISTHETAIROS
Îl ştiu pe Manes: leneş, ticăit…

(Să face că-l bale. sclavul fuge.)
CORUL PASĂRILOR
1430 Deci, tu, acuma pune-n rânduială.
Cu chibzuiala" mare, penele.
De cantăreţe, de prevestitoare.
De păsări ale mării – şi să dai
Fiecăruia, ce i se cuvine…
PISTHETAIROS
(*către Manes care intră cu alt cos de pene*)
1435 Ma jur pe Vinderei, nu pot răbda!
Te văd prea ticăit, prea puturos!
(*îl bate*; *sclavul fuge. Intra un tânăr ucigaş de tată.*)
UCIGAŞUL DE TATA
(*cantand*)
„M-aş face vultur, să mă urc în nouri.
Să tot plutesc, peste albastrul val
Al mărilor în veci neroditoare[79].
PISTHETAIROS
1440 S-adevăreşte vestea, căci soseşte
Chiar unul care cântă vulturii…
UCIGAŞUL DE TATA
Nimic nu-i mai plăcut decât să zbori!
Îmi plac orânduirile la păsări[80]!
Râvnesc la nebunie, zbor, şi vreau
1445 Să stau la voi, de dragul legilor!
PISTHETAIROS
Ce legi îţi plac? C-avem mai multe…
UCIGAŞUL DE TATA
Toate…

---

[79] Versuri parodiate, după o tragedie a lui Sofocle, acum pierduta
[80] Aceat vers a fost eliminat de unii editori, fiind socotit apocrif.

Căci ele socotesc drept faptă demnă
De cinste, să-ţi sugrumi părintele.
Sau să-l sfâşii cu dinţii…
PISTHETAIROS
Socotim
Drept faptă vitejească, să fii pui.
Şi să-l baţi mar pe tat-tu…
UCIGAŞUL DE TATA
De aceea
Vreau să mă mut aici, căci am de gând
Pe tata să-l sugrum, spre al moşteni…
PISTHETAIROS
Dar e la noi o lege din străbuni.
Săpată pe tăbliţe, pe la berze:
„Când cocostârcul îşi hrăneşte puii
Şi-i ocroteşte până pot zbura.
Şi puii sunt datori să-l întreţină…
UCIGAŞUL DE TATA
M-am procopsit! Căci, dacă vin aici.
Mă văd silit să-l mai şi ţin pe tata…
PISTHETAIROS
Dar nu-i nimic, de vreme ce-ai venit.
Te-oi dărui cu pene de… orfan…**81**
Îţi dau un sfat cuminte, tinere?
Un sfat ce-l ştiu de când eram copil:
Sa nu-l mai baţi pe taică-tu, de-acum.
Ci ia aripa asta…
(*îi da un scut.*)
Şi-acest pinten…

---

[81] orfan era nume de pasare, dar e folosit si in înţelesul ca il socoteste orfan de tata, spre a-i răspunde dorinţei

(*îi da în cealaltă mană o sabie.*)
Şi crede că ai creastă de cocoş…
(*îi pune pe cap un coif.*)
Fă-te străjer, oştean, fă-te orice.
Dar pe părinte cruţa-l! Eşti viteaz?
Ia-ţi zborul, înspre Tracia, la luptă…
UCIGAŞUL DE TATA
Aşa-i! Pe zei! Eu cred că sfatu-i bun.
Şi te ascult…
(*iese*)
PISTHETAIROS
Pe Zeus! Bine faci!
CINESIAS
(*poet ditkyrambic. intră recitand*)
Înspre Olimp mă-nalţ! Aripile
Uşoare-mi sunt ca fulgul; zbor acum.
În cale falfaind. din cânt în cânt…
PISTHETAIROS
Ce namilă! N-ajung, un coş cu pene!…
CINESIAS
(*recitind*)
„Cu trup şi suflet, eu sunt glasul nou…"
PISTHETAIROS
Bine-ai venit, cu trup uşor ca teiul!
Ce vrei, cu crăcănatele-ţi picioare?
CINESIAS
(*recitand*)
Aş vrea să fiu o pasăre, să cânt.
Să ciripesc, ca o privighetoare…
PISTHETAIROS
Mai lasă cfntul! spune-mi ce doreşti
CINESIAS
Aş vrea să fiu împodobit cu-aripi!

Să zbor în înălţime, şi să-mi iau.
Din nouri, început de melodii.
Lovite de zăpezi, de prin văzduh!
PISTHETAIROS
În nouri cauţi melodiile?
CINESIAS
De-acolo ne purcede meşteşugul:
Căci tot ce străluceşte-n ditirambi.
E vaporos, închis, posomorât
Şi chinuit cu zbuciumul de-aripi;
Ascultă şi-ai să vezi numaidecât…
PISTHETAIROS
Nu! nu!
CINESIAS
Te rog, pe Heracles! Ascultă!
Căci voi străbate-n zbor văzduhu-ntreg!
Făpturi înaripate, ce umblaţi
Pe drumurile înălţimilor.
O, păsări, voi, cu lungile grumazurî!…
PISTHETAIROS
Ei, na!
CINESIAS
„Pe mări aş vrea să fiu purtat.
Să pot păşi pe-al vânturilor suflu…"
PISTHETAIROS
Pe Zeus! Da! îţi tai cu „suflu"-ndată!
(*vrea să-i închidă gura, cu aripile*)
CINESIAS
„Şi tot umblând, când înspre Miazăzi.
Când către miazănoapte tot umblând.
Prin cer să trag nemărginită dară…
Lucru drăguţ ai născocit, moşnege!"
PISTHETAIROS

(*urmări*ndu-*l cu aripile*)
Nu vrei aripi, să mişti mai repede?
CINESIAS
Aşa te porţi c-un dithyrambic bard.
Ce-i lăudat de gloatele Atenei?
PISTHETAIROS
N-ai vrea să vii la noi, să înfiripi.
Cor susţinut, de păsări, cu bănuţii.
Lui Lestrofid[82], din tribul Cecropis?
CINESIAS
Mă iei în râs, dar nu mă las, să ştii.
Pin n-am aripi, ca să străbat văzduhul!
(*Iese*. *Intră un sicofant*.)
SICOPANTUL
(*către Pisthetairos*, *care are aripi de rândunica*)
Păsări cu punga goală, şi vopsite?
Ce-s? Rândunici, cu-aripile pestriţe?
PISTHETAIROS
(*gândi*ndu-*se la Cinesias*)
Ce pacoste de om nesuferit…
(*zareste sicofantul*)
Dar iată, vine altul, mormăind…
SICOPANTUL
„… întinse şi pestriţe", cum spuneam…
PISTHETAIROS
Cum văd, îşi cântă cântecul mantalei.
Că-i trebuie prea multe rândunici…
SICOPANTUL
Dar cine-mparte-aripi?
PISTHETAIROS

---

[82] Lestrophidas era un cetatean slabanog si sfrijit,din tribul Cecropis

De care vrei?
SICOPANTUL
Aripi, aripi! De ce mă mai întrebi?
PISTHETAIROS
Şi te gadeşti să zbori, către Pellene?**83**
SICOPANTUL
O, nu! Sunt portărel în insule. Şi sicofant…
PISTHETAIROS
Ce meserie grasă!
SICOFANTUL
Şi născocesc procese!
Vreau aripi. Ca să citez cetăţi la judecăţi!
PISTHETAIROS
Dar cu aripi le vei cita mai lesne?
SICOFANTUL
O, nu! Dar nu dau ochii cu piraţii!
Ci, cu cocorii vin, înfulecând.
În loc de lut, procese cu toptanul…
PISTHETAIROS
Deci, asta-ţi este meseria?
Spune-mi, îi tragi în judecăţi şi pe străini?
SICOFANTUL
Ce-ai vrea să fac? Nu mă pricep la sapă.
PISTHETAIROS
Dar sunt atâtea meserii ca lumea.
Din care plinea poţi să ţi-o câştigi
Cinstit, decât să-i chinuieşti pe alţii!
SICOPANTUL
Aripi vreau eu. nu sfaturi, o sărmane!…
PISTHETAIROS

---

83 Unde aveau loc întreceri si se dadea ca premiu o manta calduroasa de lană

Nu vezi? te-naripez, cu vorba…
SICOFANTUL
Cum?
Vorbind?
PISTHETAIROS
Tot omul se înalţă – aşa.
Prin vorbe…
SICOFANTUL
Toţi?
PISTHETAIROS
N-ai uzit cum spun
La bărbier, părinţii: „Dietrepes.
L-a-naripat pe fiul meu, cu vorba.
Pentru alergâri…” „Al meu şi-a îndreptat.
Spre tragedie, mintea-naripată…”
SICOPANTUL
înaripaţi, prin vorbe…
PISTHETAIROS
Cum îţi spun! Căci vorbele înalţă mintea-n nouri.
Şi omul se avântă-n sus. Şi eu
Aş vrea să-ţi dau aripi şi să te duc
Spre – un trai onest, prin vorbe omenoase!…
SICOPANTUL
Dar eu nu vreau de loc!
PISTHETAIROS
Dar ce râvneşti?
SICOPANTUL
Eu nu-mi pot face neamul de ocară!
Din moşi-strămoşi am fost toţi sicofanţi!
Deci, dă-mi aripi uşoare şi zglobii.
De vultur sau de un, să-i chem aici.
Să-i judec pe străini şi să-i strivesc
Şi iar să zbor spre locurile lor…

PISTHETAIROS
Pricep: să fie osândiţi în lipsă.
Să n-aibă vreme de înfăţişare?
SICOPANTUL
Aşa…
PISTHETAIROS
El vine, tu le duci în zbor.
Şi-i iei averea!
SICOPANTUL
Bine-ai priceput…
Să fiu ca o sfârlează…
PISTHETAIROS
Da! Cunosc Sfârlează; am aici aripi frumoase.
Din Corciră, cum vrei, îţi jur pe Zeus!
SICOPANTUL
Vai mie! Ai un bici?
PISTHETAIROS
Ba, sunt aripi![84]

Curând o să te-nvârţi ca o sfârlează!
(*îi bate.*)
SICOPANTUL
Vai! Vai!
PISTHETAIROS
Hai! Nu-ţi mai mişti aripile?
N-o iei din loc, pe-aripi, lua-te-ar moartea?
Ţi-arăt eu judecaţi şi nedreptăţi!
(*îl alunga eu lovituri de bici.*)
Să strângem penele şi să plecăm!
CORUL PASĂRILOR

[84] biciull din Corcira avea doua curele .

Am străbătut în zbor minunăţii.
Şi noutăţi în număr de nespus.
Şi am văzut destule grozăvii!
Pe-un loc aflat de Cardia, departe.
Un arbore ciudat spre cer se-nalţă.
Şi numele îi este Cleonim[85];
Şi este Cleonim bun de nimica.
Pe cât de mare e, e şi fricos.
Şi-n toată primă vara-nmugureşte
Tot odrăslind… pricini şi judecaţi.
Iar când e vreme rea, el zvârle jos
Drept roade numai… scuturile lui!
Şi se mai afla-o ţară depărtată.
Alături de ţinuturi neguroase.
Şi duce mare lipsă de opaiţe;
În ţara-aceea, oamenii prinsese
Şi vieţuiesc de-a valma cu eroii.
Dar niciodată nu şi-n timpul nopţii!
Atunci, de fel nu este potrivit.
Să-i întâlneşti pe-acei eroi la drum…
Căci dacă nimereşte-un muritor
Prin întuneric, vajnicul Orestes[86]
Îl lasă gol-goluţ, şi amorţit.
Şi la pământ culcat, pe partea dreaptă…
(*intra Prometeu*; *poarta pe cap o gluga* şi *în mână o umbrela*)
PROMETEU
O, vai! Eu n-aş dori să fiu văzut.
De Zeus! Unde e Pisthetairos?
PISTHKTAIKOS

---

[85] Demagog atenian, de origine orientala, si negustor de arme)
[86] Banditul Orestes, care prada in timpul nopţii,avea acelasl nume ca si celebrul erou din tragedia greceasca

Ei! Ce-i? De ce te-ascunzi?
PROMETEU
Dar vezi vreun zeu
În urmă?
PISTHETAIROS
Nu! Pe Zeus! Cine eşti?
PROMETEU
Cam câtă vreme a trecut din zi?
PISTHETAIROS
Cam câtă? E trecut puţin de-amiaz…
PROMETEU
1600 E pe la desjugat, sau mai târziu?
PISTHETAIROS
Mă necăjeşti!…
PROMETEU
Ce planuri arc Zeus?
Alungă nourii, sau îi adună?
PISTHETAIROS
O, vai de tine…
PROMETEU
Mă pot da pe faţă!
PISTHETAIROS
(*recunoscându-l*)
O! Scumpe Prometeu!
PROMETEU
Taci! Nu ţipa!
PISTHETAIROS
1605 Dar ce-i?
PROMETEU
O, taci! Să nu-mi mai spui pe nume
Căci de mă vede Zeus, sunt pierdut!
De vrei să-ţi povestesc ce-i pe la noi
Prin cer, să-mi ţii umbrela puţintel.

Deasupra, ca să nu mă vadă zeii…
PISTHETAIROS
Ce minte luminată, ce idee!
O, se cunoaşte că eşti Prometeu!
Te-ascunde, ai curaj, şi povesteşte!…
PROMETEU
Ascultă-mă!
PISTHRTAIROS
Te-ascult! Haide, vorbeşte!
PROMETEU
S-a dus pe copcă bietul Zeus!…
PISTHETAIROS
Când?
PROMETEU
De când sunteţi stăpâni peste văzduhuri.
Nu mai dă jertfe niciun muritor.
Nu mai pătrund miresmele de coapse.
Până la noi! Şi astfel, noi postim.
Ca-n Tesmoforii[87]! Suferim de foame!
Flamanzi în lege, zeii cei barbari.
Răcnesc ca şi Illyrii, ameninţă.
De sus din miazănoapte, cu războaie.
Cerând să fie pieţele deschise
Să-şi poată cumpăra măcar şi zgârciuri…
PISTHETAIROS
Dar sunt şi zei barbari mai sus de voi?
PROMETEU
Dar nu pe la barbari şi-a căutat.
Exekestides, zeul strămoşesc?

[87] Tesmoforiile erau sarbatorite de atenieni in cinstea zeitei Demetra, toamna. In ziua a doua se postea

PISTHETAIROS
Şi cum îi cheamă pe-acei zei?
PROMETEU
Tribali[88]!
PISTHETAIROS
Pricep: ca-n vorba… „lua-mi-te-ar trei boli.[89]
PROMETEU
Aşa-i! Şi cu ţi-o spun acum deschis:
În scurta vreme, va veni la voi
Solie de la Zeus şi tribali!
Dar voi să nu-i primiţi, de nu vă dau
Al lumii schiptru, stăpânit de Zeus – Iar ţie, de nevastă, pe… Domnia…[90]
PISTHETAIROS
Dar cine-i ea?
PROMETEU
O fată-ncântătoare! Ea stăptiicste fulgerul lui Zeus.
Şi toate: statul hun şi rânduiala
Cuminte, –nţelepciunea şi dojana.
Breslaşii, banii şi mânuitorii…
PISTHETAIROS
Le are toate-n scama ei?
PROMETEU
Ţi-o spun! De-i iei copila asta, ai ce vrei!
Şi am venit ca să te lămuresc.
Căci omului îi slut fidel în veci…
PISTHETAIROS

---

[88] nume de zei barbari ticluiţi de Arlstofan. dupi numele neamului trac al tribalilor din regiunile dunărene
[89] Joc de cuvinte greu de tradus.am redat calamburul prin cuvintele:tribal-trei boale
[90] Basileia din original inseamna domnie,stapanire

Ne-ai dat cărbuni şi foc, pentru fripturi…
PROMETEU
Urăsc pe zei, de-a valma, precum ştii…
PISTHETAIROS
Şi ei pe tine! Te-au urât mereu…
PROMETEU
Nişte Timoni**91**! Acum aş vrea s-o şterg!
Hai. dă-mi umbrela! De mă vede Zeus.
Să creadă că-nsoţesc o caneforă**92**…
PISTHETAIROS
Dar i-aţi în nună şi un scăunel…
(*Prometeu iese.*)
CORUL PASĂRILOR
La sciapozi**93** e, undeva, o baltă
Şi lângă ea, Socrate, nespălatul.
Tot cheamă sufletele morţilor…
Şi s-a mai dus acolo şi Pisandru**94**.
Să poată să-şi mai vadă sufletul.
Ce-l părăsise încă viu fiind!
Drept jertfă, a adus un miel-cămilă**95**;
I-a pus cuţitu-n gât, şi s-a ferit.
În laturi, ca pe vremuri Odiseus…
Din adâncime s-a târat în sus.
Să bea cu sete sânge de cămilă, Herefon-liliacul**96**…

---

91 Mizantrop celebru, contemporan cu Aristofan

92 Caneforele erau. fete tinere, din familii nobile, care purtau cosulete In cortegiul Panateneelor. Fiecare din ele era însoţită de o fiica de metec (locuitor fără drepturi politice depline), care ducea un scăunel si o umbrelă

93 Trib fabulos de pe ţărmul atlantic al Africii de Nord

94 Orator demagogic si fricos

95 Un animal fantastic,despre care se crede ca fuge repede

96 Harefon era poreclit liliacul,probabil din cauza glasului subtire si a mersului ca de fantoma

(*intra Poseidon*, *Heracles* şi *cu un zeu tribal*.)
POSEIDON
Am ajuns
Chiar la Cetatea-Cucului-din-nouri!
Venit-am în solie!
(*Către tribal*.) Dar ce faci?
Aşa ţi-ai pus mantaua? Tot în stânga?
Numaidecât ţi-o schimbă, pune-o-n dreapta!
Nenorocit! Te crezi Lespodias[97]

Ah, unde ne mai duci, Democraţie?
Pe tine te-au găsit să te trimită?
Mai mişti? O, ce sălbatic! Dintre zei.
Tu, eşti cel mai barbar! O, Heracles.
Ce ai de gând acum?
HERACLES
Vreau să-l sugrum
Pe cel ce-a îndrăznit aceste ziduri
Să le ridice-n calea zeilor…
POSEIDON
Dar nu suntem trimişi spre împăcare?
HERACLES
De două ori sunt hotărât să-l gâtui!
(*Pisthetairos iese din casa*; îl *urmează sclavii*, *cu unelte de bucurie*; *aduc* şi *o masa cu pasari jumulite*, *gata fripte*. *Toţi te prefac ca nu văd sosirea solilor*.)
PISTHETAIROS
Dă-mi răzătoarea, brânza!
Pătrunjelul! Şi coşul dă-mi-l! Haide, suflă-n foc!
POSEIDON

---

[97] Un strateg atenian ; avea bube pe piciorul sting si le acoperea ca mantaua .

1680 Noi, cei trei zei înfăţişaţi aici.
Te salutăm, o, muritorule!
PISTHETAIROS
Iar eu m-apuc să rad un pătrunjel…
HERACLES
A cui e carnea?
pisthetairos
Păsările astea
S-au pus în contra rânduielilor
1685 Obşteşti! Şi-au luat plata!
HERACLES
Deci, întâi.
Pui pătrunjel?
PISTHETAIROS
Bine-ai venit, Heracles!
POSEIDON
Noi am venit din partea zeilor.
Ca să curmăm şi luptele, şi sfada…
PISTHETAIROS
(*întrerupându-l*)
Şi nu mai am în sticlă undelemn…
HERACLES
1690 Ai grijă, ungeţi păsările bine…
POSEIDON
Ce câştigăm. ducând acest război?
Iar voi. fiind cu zeii aliaţi.
Şi prieteui, veţi avea belşug de ploi.
În bălţi, şi zile bune pe vecie!
1695 La voi venit-am cu puteri depline…
PISTHETAIROS
Noi n-am pornit războiul cei din întâi!
Iar azi, de vi se pare nimerit.
Şi vreţi să savirşiţi un lucru bun.

Noi vrem să facem pacel însă cerem
Ca Zeus să dea păsărilor, iarăşi.
Domnia! Dacă vă-nvoiţi aşa.
Poftiţi la masă, solii mei cinstiţii
HERACLES
Îmi plac aceste vorbe şi primesc!
POSEIDON
Nenorocit ce eşti! Mâncău! îi iei
Tatălui tău domnia peste oameni?
PISTHETAIROS
Dar oare n-ar fi zeii mai puternici.
De-ar fi stăpâni pe oameni păsările?
Azi, ei se tupilează după nouri
Şi jură strâmb; (nu-s, oare, muritori?)
Când omul prieten bun va fi cu zeii.
Şi strâmb se va jura, pe zei şi corbi.
Atuncea corbii se vor năpusti.
Spre el, pe-ascuns, şi-l vor chiorî cu pliscul…
POSEIDON
Pe Poseidon, că bine-ai chibzuit!
HERACLES
Şi mic mi se pare…
PISTHETAIROS
(*către tribal*)
Tu ce crezi?
TRIBALUL
Nabaisatreu…
HERACLES
Da, vrea şi el…
PISTHETAIROS
Alt bine, pentru voi. În viitori!
Când unul o să juruiască jertfe
Şi-o să se răzgândească. mormăind.

Ca lasa!… zeii pot să mai aştepte…
Din lăcomie, – noi îl vom sili…
POSEIDON
Şi-aminte cum?
PISTHETAIROS
Când omul număra
Bănuţii de pe oi, sau când se scaldă.
Un un s-o duce-n zbor, să-i ia pe-ascuns.
Şi îi va duce în Olimp, la zei…
HERACLES
Am hotărât! Să li se dea domnia!
POSEIDON
Acum, să-l întrebăm şi pe tribal…
HERACLES
(*ame*ninţându-*l cu ciomagul*)
Tu, vrei să ai de ce te văieta?
TRIBALUL
Nu, să nu dai la mine cu ciomag…
HERACLES
El spune că e bine cum spun eu…
POSEIDON
Dacă-i aşa, mă învoiesc şi eu!
(*Catrei Pisthetairos.*)
Da! Facem precum spui. cu schiptrul lumii!…
PISTHETAIROS
(*lovi*ndu-*se cu mana peste frunte*)
A mai rămas cevat şi cu uitam…
I-o las pe Hera, să şi-o ţină, Zeus!
Dar vreau să-mi daţi
Domnia, de nevastă
Că-i tânăra…
POSEIDON
Nu vrei, deci, împăcare?

Să mergem înapoi!
PISTHETAIROS
Puţin îmi pasă! Vezi, bucătar, să fie sosul dulce!
HERACLES
Dar încotro, o, răule Poseidon?
Vrei să pornim război, pentru o femeie?
POSEIDON
Dar ce putem noi face?
HERACLES
Puneai pace!
POSEIDON
Nu vezi, sărmane, cum ne ia în râs?
Te-nşeli grozav! De-o să le deie Zeus
Acestora domnia după moarte.
Tu nu mai ai nimic; căci tot ce are.
Ţi se cuvine după moartea lui.
PISTHETAIROS
(*către Hetracles*)
Sarma nule, grozav te-a dus de nas!
Poftim aproape, vreau să-ţi spun ceva…
Nerodule, te-nseală unchiu-tu!
Nimic din avut ia părintească
Nu vei primi, căci eşti copil din flori!
HERACLES
Copil din flori? Ce spui?
PISTHETAIROS
Îţi jur pe Zeus! Cu o străină eşti făcut
Cum crezi să-l moştenească-Atena[98]
fiică-sa.
Când ştii că are fraţi-adevăraţi?

[98] Pallas athena era fiica lui Zeus. Iar Poseidon fratele lui

HERACLES
Dar dacă tata-mi dd averea mie.
Bastardului, la moarte?
PISTHETAIROS
Este legea! Acest Poseidon, care te-ntărită.
Va cere, cel dintâi, tătâne-tu.
Să-i dea averea, că i-i frate drept!
Legea lui Solon[99] glăsuieşte-aşa:
„Copilul cel din flori nu are drept.
Atât cât sunt înviată cei legitimi;
Iar când lipsesc aceştia, avuţia
Să fie-a rudelor apropiate!…”
HERACLES
Deci. eu n-am niciun drept să moştenesc.
Averea părintească?
PISTHETAIROS
Nu! Pe Zeus! Te-a arătat fratriei[100], taică-tu?
HERACLES
Nu, nu! Şi cu de mult mă tot miram…
PISTHETAIROS
Şi te mai uiţi în sus, ca un milog!
Cu noi vei fi Stăpân, şi te-oi hrăni
Cu laptele de pasăre, de-a cum…
HERACLES
În ce priveşte fata, mi se pare.
Că ai dreptate… şi ţi-o dau din parte-mi!
PISTHETAIROS
(*către poseidon*)
Dar tu ce spui?

---

[99] Legislaţia lul Solon dateaza din anul 594 i.e.n.
[100] fratia era un grup social Intermediar Intre glnta si trib

POSEIDON
Eu nu mă învoiesc!
PISTHETAIROS
Atârnă de tribal? Cu cine ţii?
TRIBALUL
Frumos fetiţă, mare, ea, Domnia…
Şi merge, ca o pasăre! Eu dau**101**…
HERACLES
Precum se vede, spune că i-o dă…
POSEIDON
Pe Zeus! Spune că i-o dă, dar ea
Nu poate face-un pas, ca rândunica…
PISTHETAIROS
Dar spune că o dă, la… rândunele…
Deci, hai, vă sfătuiţi şi vă-mpăcaţi!
De socotiţi că-i bine, tac de-acum…
HERACLES
(*către Pisthetairos*)
Ne învoim să-ţi dăm tot ce pofteşti
Să vii cu noi, în cer, spre a-ţi lua.
Domnia… şi cu ea, tot ce mai vrei!
PISTHETAIROS
(*arătând spre păsările tăiate*)
Le-am jumulit la timp; s-a potrivit
S-avem şi nuntă…
HERACLES
Vreţi să mă lăsaţi, Să pregătesc fripturile? Plecaţi!
POSEIDON
Fripturile? Grozav mâncău mai eşti!

---

[101] Joc de cuvinte Intre basilinau, „Domnia" si batis «merge Herucleas reţinut numai ideea: merge, completlnd-o cu: la pasari.

Nu mergi cu noi?
HERACLES
Ce bine-aş fi ni încât!
PISTHETAIROS
Să mi se deie un veşmânt de mire!…
(*I se aduce veşmantul. Ies.*)
CORUL PASĂRILOR
Departe. În cetatea „Pârâtorir.
1795 Se află sub ceasornicul obştesc.
Un neam ce-şi umple pântecul cu vorbe.
Ce seamănă, şi îşi culege via.
Şi-şi strânge snopii şi smochinele.
Cu mâncărime veşnică de limba…
18.000. veneticii Gorgias[102] şi Filip.
Sunt vinovaţi că prea s-a răspândit.
În toată lumea mâncărimea asta
Şi a cuprins întreaga Atica…
Şi tot de-atunci se taie spre păstrare.
1805Şi limbile-animalelor jertfite…
UN SOL
(*intră declamând*)
Aveţi binele tot. şi chiar şi mai mult.
Neam al zburătoarelor de trei ori fericit!
Primiţi-vă stăpâniil, în palatul bogat!
Căci el. printre voi păşeşte, şi luminează, precum nicio stea
1810N-a luminat cândva vreun locaş aurit;
Depărtata lumină a soarelui nicicand n-a lucit
Ca el. niciodată! Măreţ şi falnic el vine.
Cu soaţa-i nespus de numiră, el fâlfâie

---

[102] Gorgias din Leontium. in Sicilia, a sosit la Atena In anul 427, spre a-i sfatui pe atenieni trimită o expedlţie in Sicilia. Mult mai puţin cunoscut decat el, Fillp i-a fost elev

În mâna lui înaripatele fulgere, ale lui Zeus armuri!
Bogate miresme împrăştie pe sub adâncile bolti
Ale cerului – şi o astfel de privelişte n-a mai fost…
Cern adieri, mirodenii.
Scumpe parfumuri… Dar iată-l că vine…
Înceapă-şicu bune cuvinte, cântecul, muza preasfântă!
(*Pisthetairos*, cu *o cununa pe cap*, *înaintează alături de Domnia*.)
CORUL PASĂRILOR
Intraţi în rânduri!
Feriţi-vă! Deschideţi-i calea!
Fiţi străjile ridicate pe aripi, ale preafericitului
Cu-atâta noroc dăruit…
Of Gingăşie, mandre priviri!
Ce mult fericită e nunta
Acestei cetăţi!
CONDUCĂTOR CORULUI
Nespus e de mare norocul
Cel are păsărească să minţi
Prin omul acesta! Primiţi-l
Cu chiote de nunta, cu ciatece.
Pe el, şi cu el împreună pe
Domnia primiţi-o!
CORUL PASĂRILOR
Cu ciuturi de nunti, la fel.
Pe vremuri, stâpiuul puternic
Al tronului neprihănit.
Cu Hera-n Olimp fost-a unit
De zanele sfinte-a le sorţii!
Hyinen o, hynienai. o!
Iar Eros, cu flori şi aripi
Aurite, mina telegarii.
Strunindu-i în frauri.
El vornicelul nunţii lui Zeus

Şi-a Herei preafericite!
Hymen o, hymenai, o!
PISTHETAIROS
Cântările şi stihurile voastre.
Îmi plac, sunt măgulit de-atâtea vorbe!
Daţi slavă preaînaltă tunetului.
Ce zguduie pământul! Fulgerelor
Şi trăsnetului cu-al lui foc de spaima?
PISTHETAIROS
Lumină a fulgerului, aurie, măreaţi.
Nemuritoare lance de foc a lui Zeus.
Slaviţelor bubuituri cu răsunet adânc.
Şi trăsnetelor pline de ploaie, prin voi.
Stăpânul zguduie acuma pământul!
Omul acesta l-a răpus pe Zeus din ceruri.
Şi-oare pe Domnia alături, drept soaţă…
Hymen o, hymenai, o!
PISTHETAIROS
Urmati-ne, acuma, în stoluri.
La nuntă, surioare înaripate.
În ţara lui Zeus, spre patul miresei…
Iar tu, fericito, dă-mi mâna.
Cuprinde-mi aripa.
Saltă alături de mine!
Iar eu în zbor te voi duce.
Ca pe un fulg…
CORUL PĂSĂRILOR
A ta, la l-ai, le paion!
Ridicaţi cântare, lui, preaslăvitului.
Biruitorului, celui mai m-au dintre toţi zeii.